

ПАГОНЯ

Чацвер
18 траўня 2000 г.
№ 17 (464)
Кошт 70 рублёў

Не дачакаліся!

14 траўня, у гадавіну сумнага рэферэндума 1995 года, Гарадзенскую Управу БНФ і рэдакцыю газеты ПАГОНЯ, якія месцяцца ў адным будынку, ахоўвалі мясцовыя «вартавыя парадку». Міліцэйскія машыны ўвесь дзень курсіравалі ў гэтым раёне ў чаканні «незаконных» дзеянняў з боку апазіцыянераў. Але, на жаль, не дачакаліся.

Ул. інф.

ПАГОНЯ высвятляе адносіны з РНЕ

На мінулым тыдні ПАГОНЯ наведаў кіраўнік гарадзенскіх РНЕшнікаў Андрэй Саковіч. Прычыны такога нечаканага візіту - прэтэнзіі да газеты, якая, паводле ягоных словаў, называўшы тых, хто біў школу ў сядзібе БНФ, сябрамі Русскаго Национального Единства, дапусціла недакладнасць.

- Я ніколі не прыходзіў да вас, нягледзячы на шматлікія негатыўныя публікацыі пра РНЕ. Аднак, гэта зусім іншы выпадак. Школа білі не сябры арганізацыі, якую я ўзначальваю.

Як сцвярджае спадар Саковіч, у ягонай арганізацыі жорстка дысцыпліна і без ягонага ведама альбо загаду ніводны сябар РНЕ зрабіць гэта не мог.

Разам з тым, аўтар публікацыі, кіраўнік гарадзенскай Рады БНФ «Адраджэньне» Сяргей Мальчык заявіў, што звесткі аб сяброўстве злучыцца ў РНЕ, ён атрымаў з дакладных крыніцаў (па вядомай прычыне - канфідэнцыяльных) у праваахоўных органах.

Хто мае рацыю, хто вінаваты, магчыма, пакажа развіццё бліжэйшых падзеяў. У любым выпадку чытачы могуць не сумнявацца, што ПАГОНЯ ніколі не стане на шлях хлусні, падману альбо падтасоўкі. Праўда заўсёды была і застаецца асноўным крытэрыем нашых публікацыяў. Што тычыцца візіту прадстаўніка РНЕ ў рэдакцыю, то нам падаецца, што высвятляць адносіны такім чынам, - гэта для любой арганізацыі заўсёды лепшы варыянт, чым біць школу.

Ул.інф.

Маці «прабілі» вертыкаль

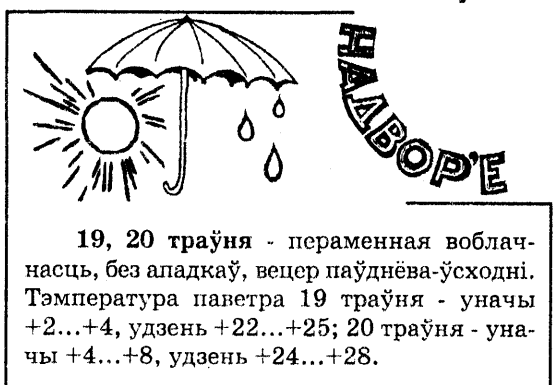
Прадстаўнікі грамадскай арганізацыі «Крыніца міласэрнасці» - мнагадзетныя маці з Гродна - адмовіліся ад правядзення галадоўкі, запланаванай на 15 траўня ў знак пратэсту супраць самавольства мясцовых чыноўнікаў.

За два дні да пачатку гэтай акцыі прадстаўнікі Гарадзенскага гарвыканкама выканалі патрабаванне жанчын і прадставілі арганізацыі «Крыніца міласэрнасці» памяшканне, прычым у цэнтры горада - на Савецкай плошчы, у гатэлі «Неман». Больш таго, штомесячная плата за арэнду памяшкання для гэтай грамадскай арганізацыі будзе зніжана ў 10 разоў у параўнанні з агульнагарадской. Яна складзе 0,6 даляра ЗША за адзін квадратны метр.

Працэс падпісання дагавора аб арэндзе памяшкання, а таксама выдачы ордэра і ключоў ад пакоя прайшоў у рэкордна кароткі тэрмін - на працягу аднаго дня, 12 траўня. Хаця, як правіла, гэтыя працэдурныя займаюць некалькі тыдняў. Мясцовыя назіральнікі тлумачаць такія нехарактэрныя паводзіны ўладаў іх нежаданнем «выносіць смецце з хаты» і рэзанансам, які б узнік у выніку галадоўкі мнагадзетных маці.

Як вядома, пра акцыю пратэсту былі афіцыйна паведамлены не толькі мясцовы гарвыканкам, але і кіраўніцтва Гарадзенскага аблвыканкама, а таксама Савет Міністраў Беларусі.

Наталля Кулагіна

Русіфікацыя

Выясненне беларускай мовы з фундаментальных сфераў ужытку - дзяржаўнага справаводства, афіцыйных зносінаў і адукацыі - справакавала перавод 5 «А» класа гарадзенскай школы N26 з беларускай мовы навучання на рускую.

Як сведчыць дырэктарка школы Валянціна Мікалаеўна Ульякевіч, гэта першы такі выпадак за адзінаццаць год існавання беларускамоўных класаў у школе.

Усё пачалося з таго, што яшчэ напачатку гэтага навучальнага года бацькі вучняў 5 «А» класа звярнуліся да адміністрацыі школы з просьбай перавесці навучанне па ўсіх прадметах з беларускай (як было пяць год) на рускую мову. Тады завучы і дырэктарка парэкамендавалі бацькам пачаць да канца навучальнага года, бо ў верасні такое пытанне вырашыць немагчыма фізічна.

І вось час вырашэння надыйшоў. Увесну гэтага года Кастрычніцкі раённы аддзел адукацыі атрымаў ліст з 19-ю подпісамі бацькоў пяцікласнікаў з той самай просьбай - памяняць мову навучання. Днямі школа атрымала адказ за подпісамі начальніцы райана спадарыні Цыганковай з вердыктам, які цытуем: «Аддзел адукацыі не рэкамендуе вам змяняць мову навучання». Сярод адмоўнасцяў русіфікацыі навучання называюцца неабходнасць адаптацыі да рускамоўных тэрмінаў, дэфіцыт падручнікаў па матэматыцы на рускай мове ды іншыя.

Школа Шаўцова здалася апошняй

Сярэдняя школа N26 - адзіная ў Гродне школа, дзе ўжо 11 год большасць класаў складалі менавіта беларускамоўныя. Разам з тым, у школе строга трымалася двухмоўе - у кожнай паралелі былі як беларускія, так і рускія класы. Да гэтай пары СШ N26 - адзіная, дзе ўсё справаводства вядзецца на роднай мове. Аднак са зменай моўнай палітыкі дзяржавы пайшлі змены і ў школе. Ужо тры гады ў «самай беларускай» школе горада няма ніводнага беларускамоўнага першага класа. І сёння адзін з пяціх класаў рашэннем бацькоўскага схода перайшоў на рускамоўнае навучанне. Прыняцце канчатковага рашэння адбылося на бацькоўскім сходзе на мінулым тыдні. Ніякіх прынцыповых спрэчак між бацькамі не было - 20 з 21 вырашылі рэалізаваць сваё канстытуцыйнае права аб выбары мовы зносінаў. Забараніць гэта ім ніхто не можа ды і не збіраецца.

Чаму так адбылося, гэтыя 20 бацькоў тлумачаць амаль аднолькава: «Як маё дзіця будзе здаваць экзамены па фізіцы і хіміі ў інстытут па-руску, калі ўсе тэрміны яно вучыла сем год па-беларуску?» Такім чынам, непераадольнай перашкодай для беларускай школы паўстала адсутнасць бела-

«Вось вам наша «фэ».

Пасля рэферэндума 1995 года, які ўвёў у нашай краіне двухмоўе, беларуская мова рэальна апынулася на задворках жыцця. Дзяржчыноўнікі цяпер не саромеюцца на запыты па-беларуску адказаць: «Я па-беларуску не разумю». Усё справаводства вядзецца па-руску. Адукацыя зрусіфікаваная.

І да гэтай пары не чуваць пра рэальныя дзяржаўныя праекты па наданню беларускай мове належнага дзяржаўнага статусу. Толькі ў кулуарах ходзяць чуткі наконт праграмы беларусізацыі школы, якая да лета быццам павінна быць апублікаваная Міністэрствам адукацыі. На жаль, пакуль што гэтыя чуткі не былі пацверджаныя ні ў абланы, ні ў гарана.

Высокія словы і рэальныя правілы гульні

Пакуль што адзіным захадам грамадскасці па вырашэнні моўнага пытання застаецца перавод дзяцей ў рускія класы. Хаця можна было б, напры-

клад, так жа салідарна патрабаваць рэалізацыі таго ж канстытуцыйнага права выбару мовы праз стварэнне беларускамоўных групаў і факультэтаў у ВНУ ды ільготы для беларускамоўных абітурыентаў.

На сёння адзіным канструктыўным праектам з'яўляецца праект Таварыства Беларускай Мовы па стварэнні Беларускага Нацыянальнага

Універсітэта. ТБМ мае больш за 15 тысяч подпісаў у падтрымку гэтага праекту. У ініцыятыўную групу ўваходзяць Аляксей Астроўскі, Аляксей Краўцэвіч, Алег Трусаў, Адам Мальдзіс, Ніл Гілевіч, Вольга Іпатава ды іншыя асобы.

Аднак, калі гэта будзе рэалізавана - невядома. Пакуль што сябры ТБМ у аўторак, 16 траўня, ладзілі пікет «Беларуская мова і яе стан», дзе выступалі за неабходнасць надання беларускай мове рэальнага статусу дзяржаўнай. Старшыня гарадзенскай філіі ТБМ Аляксей Пяткевіч так адгукнуўся пра сітуацыю ў сярэдняй школе N26: «Наша стаўленне да гэтага самае адмоўнае. Школа русіфікуецца з неверагоднай хуткасцю. Бацькі глядзяць на сітуацыю ў краіне. А сітуацыя з мовай дайшла да катастрофічнага стану».

Алена Сіневіч

Пяць гадоў знямення

Гарадзенская філія Таварыства Беларускай Мовы ў аўторак ля Дома сувязі ладзіла пікет у абарону беларускай мовы. Ён быў прымеркаваны да пяціх угодкаў прэзідэнцкага рэферэндума 14 траўня 1995 года, які фактычна знішчыў беларускую мову, нацыянальны герб і сцяг.

Каля 20-ці чалавек раздавалі беларускія кніжкі, улеткі ды трымалі плакаты з надпісамі: «Мама, навуцы мяне размаўляць па-беларуску!», «Русіфікацыя - гэта вынік акупацыйнай палітыкі Масквы». Вялікую цікавасць выклікаў плакат «Міністр замежных спраў Беларусі Урал Латыпаў паабяцаў вывучыць беларускую мову да канца 2000 года. А калі яе вывучаць гарадзенскія ўлады?» Да гэтага можна было б дадаць - «калі беларускую мову пачнуць вучыць гарадзенскія школьнікі?» Бо ў Гародні, дзе жыве 56,1 працэнта беларусаў, няма ніводнай беларускай школы, затое на 17,8 працэнта рускіх - ажно трыццаць шэсць.

Пікетуючы збіралі таксама подпісы за стварэнне Беларускага Нацыянальнага Універсітэта, дзе ўсе прадметы будучы выкладацца толькі па-беларуску.

З боку прахожых чуліся не толькі словы падтрымкі. Давялося пікетуючым выслухаць і абвінавачванні кшталту: «Стаіце тут ат бездзелья», «Вам жа ЦРУ всем заплаціла». «Заробку не прыбавіцца, калі будзем размаўляць па-беларуску», - заявіла адна, відаць, вельмі прагматычная кабета.

Пікет прыцягнуў увагу не толькі звычайных людзей. Блізу правядзення пікету, на працягу дзвюх гадзін «дзяжурлі» тры міліцыянты. Адзін з іх старанна перапісаў змест усіх плакатаў. Асобы пікетуючых былі «зафіксаваныя» кінакамерай.

Сярод удзельнікаў пікету ды тых, хто ім зацікавіўся, было шмат моладзі.

Алеся Сідлярэвіч

3 Чыкага ў Гродна

Некалькі дзён на Гарадзеншчыне знаходзіліся прадстаўнікі амерыканскай арганізацыі «Heartland International».

Менавіта гэтая арганізацыя сёння прымала прадстаўнікоў беларускіх грамадзкіх арганізацыяў у межах праграмы «Community Connections».

Чыкага, дзе месціцца офіс «Heartland International», наведвалі сябры грамадзкіх арганізацыяў «Трэці сектар», «Рада-23», «Ратуша», «Цэнтр міласэрнасці «Сям'я» (усе - Гродна), «Ветразь» (Слонім) і шэрагу іншых аб'яднанняў з усяй Беларусі.

На пачатку гэтага тыдня госці з ЗША наведвалі вышэйназваныя і некаторыя іншыя гарадзенскія арганізацыі, а ў аўторак транзітам праз Слонім накіраваліся ў Берасце.

Вітаўт Руднік

Алімпіяда моладзі

У нядзелю, 21 траўня, урачыстай імпрэзай ля Каложскай царквы распачнецца трэцяя Гарадзенская Алімпіяда моладзевых наўрадавых арганізацыяў.

Свае каманды на ўдзел у Алімпіядзе выставілі Малады Фронт, Маладая Грамада, Грамадзянскі Форум, Незалежны моладзевы рух, анархісты. Таксама ўдзел возьмуць і прадстаўнікі моладзевых арганізацыяў Вялікай Берастаўіцы, Ваўкавыска, Мастоў.

Тры тыдні Алімпіяды насычаныя разнастайнымі мерапрыемствамі. Футбол, баскетбол, валейбол, стральба, шахматы будуць чаргавацца з конкурсам бардаўскай песні, спаборам на лепшую карыкатуру і традыцыйным абраннем «Міс Алімпіяды».

Адкрыццё Алімпіяды а 19-й гадзіне. Арганізатары запрашаюць усіх ахвотных.

Ул.інф.

18 траўня 2000 г.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

2

Інтэрв'ю з Генеральным пракурорам Рэспублікі Беларусь Рыгорам Пракаповічам

На мінулым тыдні бягучага года адбылася чарговая сустрэча Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь з Генеральным пракурорам Рэспублікі Беларусь Р.Пракаповічам. Пасля гэтай сустрэчы журналіст звярнуўся да Генеральнага пракурора з шэрагам пытанняў.

- Рыгор Пятровіч, перш чым запытаць у Вас, нахонт чаго ішла размова з Сямёнам Георгіевічам, хацелася б высветліць, чаму ў бягучым годзе з Вашага боку не зроблена ніводнага паведамлення ў СМІ?

- Як вам вядома, 27 лістапада 1999 года на чарговым пасяджэнні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь з выкананнем усіх працэдурных пытанняў я быў абраны на названую пасаду. У чарговы раз хачу падзякаваць сваім калегам-дэпутатам за аказаны мне давер і я задаволены, што гэтак рашэнне імі прынята своечасова і юрыдычна пісьменна.

Праз некаторы час (снежань 1999 года) у адпаведнасці з патрабаваннямі крымінальна-працэсуальнага закона (КПК РБ) мною распачата крымінальная справа па факце захопу ўлады ў Беларусі неканстытуцыйным шляхам (артыкул 61 частка 2 КК РБ). Справа знаходзіцца ў працы следчага Генеральнай пракуратуры па асабліва важных справах, прозвішча якога паводле вядомых абставінаў я назваць не магу. Вядзецца следства ў дачыненні да прадстаўнікоў усіх галінаў улады: заканадаўчай, выканаўчай і судовай.

Ход правядзення следства мною кантралюецца, але, улічваючы значнасць названай крымінальнай справы, Генеральнаму пракурору і падначаленым яму асобам няма неабходнасці часта выступаць у сродках масавай інфармацыі з асабліва цікавымі сенсацыйнымі паведамленнямі, каб не пашкодзіць аб'ектыўнасці следства.

- Пра што ж усё-ткі Вы размаўлялі сёння з Сямёнам Георгіевічам?

- Я часта сустракаюся са Стар-

шынём Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Сямёнам Шарэцкім. Тэмы нашых размоваў вельмі разнастайныя. На сённяшні сустрэчы ішла размова і пра ўзгаданую мною крымінальную справу. Але давайце не будзем спяшацца. Яшчэ раз магу падкрэсліць, што закон гарантуе тайну следства, і мы будзем строга прытрымлівацца закона. Скажу толькі наступнае: пасля азнаямлення з матэрыяламі следства бачу, што некаторыя асобы з дзяржаўных органаў спасылаюцца на тое, што парушаць законы іх хтосьці прымушае. Гісторыя ўжо ведае на гэты конт класічныя прыклады. Але я хачу сказаць пра тое, што дзеянні гэтых асобаў і грамадзянаў, якія выконвалі загады ці тым больш вусныя ўказанні іх начальнікаў, не вызваляе іх ад адказнасці. Гэта можа разглядацца толькі як змякчальны аргумент злычынства, якое ўстаноўлена, а пасля і вынісе свой прысуд Справядлівы Суд.

- Пасада Генеральнага пракурора па-свойму няўдзячная, і кожная ўлада, баючыся яго, спрабуе зрабіць яго «сваім». Як Вы да гэтага ставіцеся?

- Даючы згоду на прызначэнне на пасаду, я зыходзіў з таго, што пракурор павінен толькі выконваць закон, а не парушаць яго, а таксама патрабаваць выканання Закона грамадзянамі і дзяржаўнымі адказнымі асобамі, не звяртаючы пры гэтым увагу на пасады, і распачынаць справу ў дачыненні да любога палітыка ці афіцыйнай асобы, якія парушаюць закон. Я не быў і не буду чымсьці стаўленікам, а тым больш палітыкаў. Гэта мой адказ «добразычліўцам» і «народавольным» каментатарам.

- У нашай з Вамі гутарцы

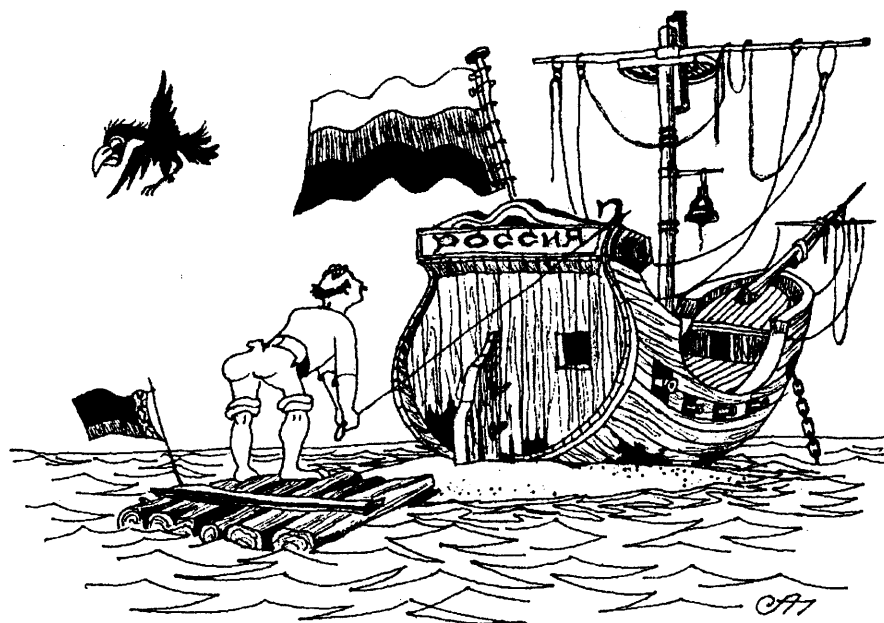
нельга абмінуць такую тэму, як карупцыя. Вашы меркаванні на гэты конт?

- Скажаць, што гэтая тэма ў сучасны момант ды, мабыць, і ў аглядалнай будучыні вельмі вострая для нашай рэспублікі - значыць зноў не сказаць нічога. Многія так званыя «народныя абаронцы», якія спекулююць на гэтай тэме, а таксама ўзгадваючы пра міфічныя скрынкі кампрамата, нават здолелі дасягнуць вяршыняў улады, але, як толькі зразумелі, што ўлада ў іх руках, на свае абяцанні забыліся. Таму я не хачу, каб і пра маю працу на пасадзе Генеральнага пракурора ў беларускага народа склалася такое ж уражанне. Сёння ў мяне ёсць ужо шэраг матэрыялаў кантрольна-рэвізійных службаў, якія правярылі дзейнасць Адміністрацыі былога прэзідэнта. Тым больш, што ў сучасны момант старонкі газетаў стракаюць паведамленнямі пра карупцыю чыноўнікаў як ніжэйшага ўзроўню, гэтак і тых, хто знаходзіцца на вяршыні ўлады. Пералічанае будзе прадметам абмеркавання, праверкі і прыняцця мераў пракурорскага рэагавання ў бліжэйшы час. Але ў дадзеным выпадку мы будзем прытрымлівацца толькі закона, а не прыпадабняцца тым былым адказным і не вельмі адказным людзям, якія яшчэ да суда прызначалі ўжо нават меру пакарання. Хачу ўзгадаць і зноў паўтарыць: прызначыць віну і асудзіць чалавека можа толькі суд. Так гэта робіцца ў цывілізаваным свеце і так будзе ў Рэспубліцы Беларусь.

- Рыгор Пятровіч, я зразумей з нашай гутаркі, што бліжэйшым часам будзе распачата крымінальная справа аб карупцыі дзяржаўных асобаў?

- Правільна. І, мабыць, не адна. Але пра гэта мы паразмаўляем з Вамі наступным разам.

Гутарыў
Віктар Федаровіч

«На маленьком плоту сквозь бурю, дождь и грозы, Взяв лишь мечты и грёзы, я тихо уплыву...»

«Гродзенская ініцыятыва» ўмацоўвае пазіцыі

32 паўнамоцныя прадстаўнікі палітычных партыяў, грамадскіх арганізацый, таварыстваў нацыянальных меншасцяў рэгіёна, моладзевых рухаў, інфармацыйных цэнтраў і асацыяцый, хрысціянска-дэмакратычных саюзаў, Незалежных і Свабодных прафсаюзаў, ветэранскіх суполак пацвердзілі сваё прадстаўніцтва ў Каардынацыйным камітэце «Гродзенская ініцыятыва».

Такая згода падмацавана асабістымі подпісамі пад адпаведным дакументам кіраўнікоў Гарадзенскай гарадской і абласной арганізацый БНФ «Адраджэнне», гарадской філіі БСДГ (Грамада), Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі «Народная Грамада», абласнога аддзялення Беларускага Хельсінскага камітэта, гарадской арганізацыі «Грамадзянскі форум», Саюза палякаў Беларусі і грамадскага аб'яднання літоўцаў «Тэвіно», Таварыства Беларускай школы і Таварыства беларускай вышэйшай школы, гарадской арганізацыі аб'яднання ветэранаў вайны, працы і Узброеных Сіл, грамадскага аб'яднання «Паходня», абласной асацыяцыі ахвяраў палітычных рэпрэсіяў, моладзевага «Альянса імя Вітаўта Вялікага», Маладога Фронту і Маладой Грамады, абласной арганізацыі «Бела-

рускага аб'яднання маладых палітыкаў», грамадскага аб'яднання «Бацькаўшчына» ды інш.

Сярод асноўных кірункаў дзейнасці вызначаны наступныя прыярытэты - умацаванне незалежнасці Беларусі, абарона правоў чалавека, вяртанне да дэмакратычных формаў мясцовага самакіравання, ажыццяўленне эканамічных пераўтварэнняў для паліпшэння дабрабыту людзей.

Пацверджанне свайго прадстаўніцтва ў Каардынацыйным камітэце «Гродзенская ініцыятыва» кіраўнікамі 32-х няўрадавых грамадскіх арганізацый з'явілася яскравым адказам на публікацыі ў некаторых беларускіх сродках масавай інфармацыі адносна расколу, які нібыта меў месца ў Каардынацыйным камітэце «Гродзенская ініцыятыва».

Антон Лабовіч

* * *

У сакавіку бягучага года ў горадзе Гродна падпісана пагадненне аб утварэнні Каардынацыйнага савета грамадскіх аб'яднанняў горада Гродна і Гарадзенскай вобласці, якія ўдзельнічаюць у арганізацыйна-назіранні за маючымі адбыцця выбарамі ў Рэспубліцы Беларусь.

Пагадненне падпісалі: кіраўнік Абласной арганізацыі грамадскага аб'яднання «Рух за дэмакратычнасць і свабодныя выбары» Аляксей Шульга, кіраўнік абласнога аддзялення грамадскага аб'яднання «Фонд імя Льва Сапегі» Уладзімір Хільмановіч, кіраўнік абласной арганізацыі ахвяраў палітычных рэпрэсіяў Павел Жук, старшыня грамадскага аб'яднання «Гарадзенскі гарадскі клуб выбаршчыкаў» Дзмітрый Кулак, кіраўнік грамадскага аб'яднання «Ратуша», намеснік старшыні Гарадзенскай абласной рэгіянальнай арганізацыі Свабоднага прафсаюза Беларускага Адольф Зацэпін, кіраўнік Гарадзенскага гарадскога грамадскага аб'яднання ветэранаў вайны, працы і Узброеных Сіл Мікалай Мельнікаў, старшыня Саюза Палякаў Беларусі, старшыня абласнога аддзялення Беларускага Хельсінскага Камітэта Аляксандр Антанюк.

Удзельнікамі Каардынацыйнага савета распрацавана праграма семінараў па навучанню назіральнікаў на выбарах. Будучыя назіральнікі праслухаюць лекцыі па тэмах: «Выбарчае заканадаўства Беларусі», «Месца і роля назіральнікаў у працэсе падрыхтоўкі і правядзення выбараў», «Кодэкс паводзінаў назіральнікаў», «Парадак фармавання выбарчых камісіяў і ўключэнне ў іх склад прадстаўнікоў грамадскіх

структураў», «Формы і спосабы парушэнняў, іх уплыў на вынікі галасавання». Для чытання матэрыялу запрошаныя дэпутаты Абласнога Савета народных дэпутатаў XXI склікання Юген Насань і Валерый Задаля, выкладчыца ГрДзУ Таццяна Маліноўская, кіраўнік праваабарончага цэнтра «Вясна» Сяргей Мальчык.

Першы семінар па распрацаванай праграме праведзены 24 красавіка ў Гродне. У семінары ўзялі ўдзел прадстаўнікі 16-ці раёнаў Гарадзенскай вобласці, сябры гарадскіх грамадскіх аб'яднанняў. Перад удзельнікамі семінара выступіў старшыня Свабоднага Прафсаюза Беларускага Генадзь Быкаў, а таксама старшыня Каардынацыйнага камітэта «Гродзенская ініцыятыва» Сямён Домаш.

Сёмага траўня семінар быў праведзены ў Ваўкавыску. Удзельнічалі ў ім сябры Ваўкавыскіх, Свіслацкіх, Шчучынскіх і Мастоўскіх грамадскіх арганізацый.

Удзельнікі Каардынацыйнага Савета праводзяць работу па аб'яднанню грамадскіх арганізацый горада і вобласці, а таксама прымаюць актыўных людзей, якія жадаюць прыняць удзел у правядзенні назірання за ходам выбараў. Усе ахвотныя ўзяць удзел у рабоце Каардынацыйнага Савета могуць звяртацца на нумар телефона 75-07-45 з 13.00 да 17.00.

«Абрусіцелі» XX стагоддзя

Гісторыя паўтараецца. Тыя ж падзеі адбываюцца сёння і з нашай шматпакутнай Беларуссю.

Напрыканцы XVII стагоддзя, пасля таг званага грэцкага падзелу Рэчы Паспалітай, Беларусь трапіла на доўгія гады ў склад Расеі. Аднак тады ніхто не спытаўся ў беларусаў, ці жадаюць яны жыць пад уладай Расеі, а здзейснена ўсё было з пазіцыі больш дужага «суседа».

Вось як апісвае гэтыя падзеі ў сваім рамане «Обрусители» расейская пісьменніца Н.Ланская: «Находчивым и смелым людям тут было раздолье; тут можно было сделаться помещиком без гроша; не купив леса - выгодно продать его; совершить какую угодно сделку называясь чьим угодно именем. Аттестатов никаких не требовалось, достаточно было приехать из России и заявить себя православным, чтобы получить право на такие льготы, права и преимущества, которые превращались в настоящий рог изобилия. Можно представить, какая масса разной дряни наводнилась собой эти несчастные 9 губерний. Как саранча, бросились они на готовые места, торопясь захватить всё то пространство, которое было для них насильственным образом очищено»...

Сёння ж, праз два стагоддзі, паўтараецца амаль тое ж самае.

Беларусь, якая ізноў вярнула ў 1991 годзе сваю незалежнасць, але не паспела замацавацца палітычна на сусветным узроўні, апынулася перад пагрозай страціць свой суверэнітэт і вярнуцца ў склад Расеі.

Толькі зараз гэтыя падзеі выглядаюць некалькі інакш. Беларусь паступова ўцягваецца ў расейскі вір пад выглядам «добраахвотнага волевыўлення народа». Прыкрываючыся гэтымі словамі, кіраўніцтва

Беларусі паступова і настойліва праводзіць лінію на ліквідацыю незалежнасці. А каб было менш супраціўлення, з боку вышэйшага кіраўніцтва краіны праводзіцца мэтанакіраваная палітыка «русіфікацыі» вядучых асобаў ва ўладзе Беларусі.

Возьмем, напрыклад, Савет Міністраў. Там на сённяшні дзень усе вядучыя пасады апынуліся ў руках расіянаў, хаця да апошняга часу ўзначальваў урад беларус - Сяргей Лінг. Аднак і ён вымушаны быў пайсці ў адстаўку. Замест яго быў прызначаны рускі па нацыянальнасці - Уладзімір Ярмошын. Ягоныя намеснікі Кокараў, Замяталін, Патапаў - таксама рускія.

Асноўныя сілавыя структуры ўзначальваюць рускія па нацыянальнасці міністр абароны Чумакоў і міністр унутраных спраў Сівакоў. Затое ў расейскім урадзе беларусаў няма. Няма іх і ў наоў абраным Парламенце. Ды дзе тыя «роўныя правы»?

Відавочна, такі «кантынгент» кіруючых асобаў будзе верай і праўдай падтрымліваць ідэю аб'яднання. Для іх аб'яднанне з Расеяй раўназначнае вяртанню дамоў «блуднага сына». Аднак паўстае пытанне: дзе падзеліся сыны беларускага народа? Чаму яны не скажуць свайго слова? А мо такіх ужо няма? Мо баяцца сказаць тое, што думаюць? Альбо, як тыя іуды, паціху прадаюць незалежнасць Бацькаўшчыны? Хаця іх таксама можна зразумець. Некаторыя баяцца згубіць «цёплыя» месцы, хаця раней ці пазней іх усё роўна заменіць рускімі, як гэта зрабілі з С.Лінгам.

18 траўня 2000 г.

ГРАМАДСТВА

У гасьцёх у Максіма

Дванаццатага траўня споўнілася 83 гады зь дня сьмерці Максіма Багдановіча. За месяц да гэтага, нам - прадстаўнікам шэрагу беларускіх грамадзкіх арганізацыяў - пашчасьціла ўшанаваць памяць пра паэта на яго магіліцы ў Ялце.

Ялцінскія могілкі знаходзяцца на самым ўскрайку горада: з аднаго боку зацягнутыя аблокамі горы, з другога - сіняе мора ў ціхай бухце. На пошукі магілкі Максіма мы мелі небагата часу і не былі ўпэўненыя, што нашая задума атрымаецца - вельмі ж шмат людзей знайшлі вечны спакой на гэтым кавалку зямелькі. На шчасьце, стала ўзросту дзяцюк, які даглядае могілкі, адразу ж падказаў нам кірунак пошукаў, даў зразумець, што мы ў Максіма - далёка не першыя госьці.

І сапраўды, ўздоўж сьцежкі рукой нейкага добразычліўцы на металічных слупках маслянай фарбай былі намаляваныя стрэлкі з надпісам: «Да М.Багдановіча».

Вось, нарэшце, і месца апошняга прытулку Максіма, які ў лютым 1917-га прыехаў у Ялту ў спадзеве вылячыцца ад сухотаў. Пад разгалістым кіпарысам стаіць блакітнага колеру помнік з выявай васілька ўверсе. Пад васільком радкі зь верша:

*Хоць зёрнейкі засохшымі былі
Усё ж такі жыцьцёвая
Іх сіла
Збудзілася і буйна
Ўскалася
Парой вясенняй збожжа
На раллі*

І ніжэй: «Беларускі пісьменнік-паэт Максім Багдановіч».

Магілка дагледжаная. Незадоўга да нас хтосьці павымятаў сьмеццё, якое назбіралася за зіму, паставіў кветкі, да якіх мы дадалі свой букет гіяцынтаў. На галінцы дрэва над помнікам вісіць бел-чырвоная-белая стужка. Крыху вышэй - ужо цёмная ад часу ма-

Гарадзенцы ля магілы Максіма

ленькая выява Пагоні. Здымак, зьмешчаны ў газэце, наўрад ці здолее перадаць ўсе тое сьвятло і тыя колеры, якія атачаюць магілу Максіма. Куды лепш усё гэта выглядае на здымках, перададзеных намі ў Гарадзенскі музэй Максіма Багдановіча.

*У краіне сьветлай,
Дзе я паміраю,
У белым доме ля ціхай бухты*

*Я не самотны,
Я кніжку маю
З друкарні пана Марціна Кухты.*

Асабіста я ехаў з Ялты з думкамі пра тое, што не кожнаму, напэўна, перад сьмерцю пашчасьціць сказаць самому сабе такія словы. А так хочацца пакінуць пасля сябе хоць кроплю таго сьвятла, якое засталася нам пасля Максіма.

Вітаўт Руднік

Беларусь для ўсіх адна

Каардынацыйны камітэт «Гродзенская ініцыятыва» і абласная грамадская арганізацыя «Ратуша» правялі семінар на тэму «Праблемы нацыянальных меншасцяў Гарадзеншчыны. Гісторыя, лічбы, законы, факты». Адкрыў семінар старшыня Каардынацыйнага камітэта, сябра Прозідыума Вярхоўнага Савета 13-га склікання Сямён Домаш. Ён запрасіў удзельнікаў да ішчрай размовы, паведаміў пра магчымыя кірункі супольнай дзейнасці і практычную дапамогу з боку арганізатараў мерапрыемства.

Да ўвагі прысутных былі прапанаваны паведамленні «Нацыянальныя меншасці Гарадзеншчыны ў сьвятле перапісу насельніцтва-99», «Правы нацыянальных меншасцяў у беларускім заканадаўстве», «11 гадоў Саюза палякаў Беларусі. Падзеі, факты, меркаванні», «Украінцы ў Беларусі: мінулае і сучаснае», «Праблемы асіміляцыі літоўцаў у Беларусі і Віленскім краі», «Татары Гарадзеншчыны», «Культурна-асветная арганізацыя чувашаў Гродна». Тэмы адпаведна раскрылі журналіст Валерый Задала, каардынатар Гарадзенскага абласнога грамадскага аб'яднання «Ратуша»

юрыст Фелікс Гавін, старшыня СПБ Тадэвуш Гавін, доктар гістарычных навук, прафесар Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта Дзмітрый Караў, прадстаўніца аб'яднання літоўцаў Гарадзеншчыны «Тэвінэ» Валянціна Дулькене, старшыня грамадскага аб'яднання татар горада Гродна Аляксандр Крыніцкі. Кіраўнік нядаўна ўтворанага ў Гродне рэгіянальнага грамадскага аб'яднання «Абшчына беларускіх чувашаў» Міхаіл Андрэў паведаміў пра пачатак дзейнасці арганізацыі.

Адбыўся адкрыты абмен думкамі. Тадэвуш Гавін, у прыватнасці, адзначыў, што ля

вытокаў Саюза палякаў Беларусі стаяў вядомы гарадзенскі пісьменнік Аляксей Карпюк. На думку кіраўніка СПБ, цяпер праводзіцца ранейшая палітыка, скіраваная на дэнацыяналізацыю нацыянальных меншасцяў. Добрая заканадаўчая база застаецца на паперы. У сапраўднасці ўсё выглядае інакш. Асабліва гэта тычыцца польскамоўнага навучання, у прыватнасці, пабудовы школ. «Мы, беларусы польскага паходжання, спраўна плацім падаткі, мацём эканоміку краіны, уносім свой уклад у культуру, таму маем права на ўвагу і павагу з боку дзяржавы».

Доктар гістарычных навук, прафесар Дзмітрый Караў прааналізаваў беларуска-украінскія ўзаемадачынненні на працягу тысячагоддзя. Адзначыў, што да гэтага часу навукоўцы сур'ёзна не займаюцца вывучэннем глыбінных плыняў братніх народаў.

Валянціна Дулькене прысвятила сваё выступленне праблемаматы Віленскага краю, дзе здавён жывуць беларусы, палякі і літоўцы.

Аляксандр Крыніцкі звярнуў увагу прысутных на цяжкасці, якія трэба пераадолець, каб хоць нешта зрабіць для сваёй грамадскай арганізацыі. Пабудова веранды ў сядзібе штаб-кватэры абласнога цэнтрататарскай культуры - праблема. Адныя ўзгадненні з чыноўнікамі гарадскіх уладаў забіраюць некалькі дзён і каштуюць шмат нерваў. Каб патрапіць у архіў і паглядзець гістарычныя дакументы, што маюць дачыненне да татарскай супольнасці на Гарадзеншчыне, неабходна мець дазвол Мініюста. Але адмовілі. Відаць, баяцца паказаць іншыя дакументы.

Чарговая сустрэча запланавана на пачатак чэрвеня.

Уладзімір Кавалёў

Ул. інф.

Пагранічны пераход «Брузгі - Кузніца» закрываюць

Паводле ініцыятывы польскага боку з 1 жніўня 2000 года (тэрмінам на тры месяцы) будзе поўнасьцю закрыты пагранічны пераход «Кузніца - Брузгі» на польска-беларускай мяжы.

Для палякаў закрыццё пераходу звязана з пачаткам рэалізацыі інвестыцыйнага праекта па рэканструкцыі яго польскай часткі. Як паведаміў беларускі МЗС, у 2000-м годзе Еўрасаюз выдаткаваў Польшчы спецыяльнае фінансаванне на рэканструкцыю пагранічнага перахода. Разам з тым Брусель адмовіў Беларусі ў дапамозе па правядзенні аналагічных работ на яе тэрыторыі.

МЗС Беларусі расцэньвае дадзеную сітуацыю як нежаданне партнёра весці рэканструкцыю пагранічнага пераходу сумесна для спрашчэння ўзаемных паездак грамадзян.

Напачатку траўня на сустрэчы

прадстаўнікоў Гарадзенскай вобласці і Падляскага ваяводства праблема абмяркоўвалася чарговы раз. Польская дэлегацыя на гэтых перамовах выступіла з прапановай перанесці грузапасажыраратокі на час рэканструкцыі на пагранічны пераход «Бераставіца - Баброўнікі», які па тэхнічных прычынах проста не гатовы да гэтага. У адказ беларускі бок паспрабаваў кампрамісна вырашыць праблему і захаваць на «Кузніцы - Брузгі» на гэты час рух толькі легкавога транспарту.

Па інфармацыі Міністэрства замежных спраў Беларусі, пазіцыя беларускага боку дагэтуль застаецца нязменнай.

Андрэй Асмалоўскі

Дарогу будучым Агінскім

У аўторак, 16 траўня, у Гродне распачаўся чарговы конкурс юных кампазітараў імя Юрыя Семянякі.

Усе мерапрыемствы праходзяць у Гарадскім доме культуры. Адкрыўся конкурс канцэртамі з удзелам балета сучаснай харэаграфіі «Тад», ззнанага гарадзенскага майстра ігры на гітары Захарава і хора Гарадзенскай капэлы.

Чатыры дні, што будзе доўжыцца конкурсная праграма,

юныя кампазітары наведваюць з экскурсіямі цікавыя месцы Гродна і будуць мець майстар-класы з вядомымі музычнымі майстрамі.

Падвядзенне вынікаў конкурса і ўзнагароджанне пераможцаў адбудзецца ў пятніцу.

Алена Сіневіч

Ні слова без дазволу

Намеснік начальніка ўпраўлення ўнутраных спраў Гарадзенскага аблвыканкама палкоўнік міліцыі Валерый Аўрамчык падпісаў распараджэнне аб дадатковых мерах па ўзаемадзеянню са сродкамі масавай інфармацыі.

У мэтах паляпшэння іміджу міліцыі і ўпарадкавання зносінаў з прадстаўнікамі СМІ ў кожным гарадскім і раённым аддзеле ўнутраных спраў плануецца стварыць пазаштатныя карпункты раённых газет, а таксама выданняў МУС («На стражы») і УУС («Міліцэйскі вестнік»).

У адпаведнасці з распараджэннем, выступленні супрацоўнікаў органаў унутраных спраў у масавых СМІ павінны ўзгадняцца з начальнікам тэрытарыяльнага гарадскога або ра-

ённага аддзела ўнутраных спраў або ягонымі намеснікамі. Усе выступленні супрацоўнікаў апарату УУС, гарадскіх і раённых АУС у абласных і рэспубліканскіх СМІ неабходна ўзгадняць з прэс-цэнтрам упраўлення ўнутраных спраў.

Прыярытэт у атрыманні інфармацыі, датычнай дзейнасці органаў унутраных спраў, прапанавана аддаваць журналістам, акрэдытаваным пры прэс-цэнтры УУС аблвыканкама.

Ася Куніцкая

Магутны МТЗ-920 - трактар для манахаў

Нядаўна Жыровіцкі манастыр стаў уладальнікам новага трактара МТЗ-920.

Такі падарунак манастыру і духоўнай семінарыі зрабілі менскія трактарабудаўнікі, каб падтрымаць жыццядзейнасць манастырскай гаспадаркі.

На сённяшні дзень у манастыры і семінарыі жывуць больш за 500 чалавек. Ва ўладанні манастыра знаходзіцца 154 гектары зямлі, на якіх вырошчваюць бульбу, буракі, збожжавыя, гародніну. Паводле словаў манастырскага эканома айца

Авеля, ураджайнасць на іхніх землях прыкладна такая ж, як і ў калгасах раёна. Гэта пры тым, што ў гэтыя землі не ўносяцца хімічныя ўгнаенні - толькі арганіка. Свае палеткі манахі, у асноўным, апрацоўваюць уручную. Прынамсі, так было да гэтага года. Цяпер, з магутным МТЗ-920, працаваць на зямлі будзе лягчэй. А свае механізатары ў манастыры ёсць.

Мікола Канановіч

Візіт у Брусель журналістаў і праваабаронцаў

Па запрашэнню Міжнароднай Федэрацыі Журналістаў з 8 па 12 траўня ў Бруселі знаходзілася дэлегацыя Беларускай Асацыяцыі Журналістаў. Нашу краіну прадстаўлялі старшыня БАЖУ, рэдактар радыё «Рацыя» Жана Ліціна, рэдактар газеты «Беларускі рынак» Вячаслаў Хадасоўскі і старшыня Гарадзенскага абласнога грамадскага аб'яднання «Ратуша» Аляксандр Мілінкевіч.

У праграме візіту былі сустрэчы са старшынём Дэлегацыі па адносінах з Беларусі Еўрапарламента Янам М.Версма, сябрам гэтай дэлегацыі Ары Астландэрам, экспертам па краінах Усходняй Еўропы Еўракамісіі Эмай Таледана. Падчас спатканняў бакі абмеркавалі пытанні стану развіцця сродкаў масавай інфармацыі, свабоды слова і друку, грамадска-палітычнай сітуацыі на Беларусі і перспектывы пашырэння праграмаў «Дэ-

макратыя» і Tasic у нашай краіне.

Праблемы абароны правоў чалавека на Беларусі былі прааналізаваныя падчас сустрэчаў з прадстаўнікамі вядомых грамадскіх арганізацыяў - «Хьюман Райтс Вотч», «Эмністы Інтэрнэшнл», Міжнароднай Лігай Правоў чалавека і Праграмным Дарадцам Генеральнага Дырэктара праваў чалавека Рады Еўропы Марыё Атэмэйерам.

Ул. інф.

Гэльберг вярнуўся на катэдру

Нядаўна катэдры мікрабіялогіі Гарадзенскага медычнага ўніверсітэту было прысвоена імя прафесара Гэльберга. Рашэнне аб гэтым было прынятае на гарадзенскай канфэрэнцыі, прысвечанай 100-годдзю з'яўлення дзяля нараджэння.

Амаль 20 год, пачынаючы з 1959-га, прафесар Гэльберг узначальваў гэтую катэдру, а ў 20-30-я гады ён працаваў у Менску ў санітарна-бактэрыялагічным інстытуце, даследаваў і вырабляў у лябараторыі вакцыны супраць воспы, сухотаў, мэнінгіту ды іншых захворванняў, меў сталыя кантакты з Францыяй, дзе надрукаваў тры навуковыя працы.

Дарэчы, першая прышчэпка дзіцяці дзеля прафілактыкі сухотаў была зробленая ў 1929 годзе ў Менску. Хаця французы, якія

першымі даследавалі гэтую праблему, практыкавалі ўжыванне вакцыны праз рот. Самуіл Гэльберг быў абвешчаны ворагам народу, арыштаваны проста на працы і абвінавачаны ў прыналежнасці да контррэвалюцыйнай арганізацыі, засуджаны ды адпраўлены ў ссылку, а пазней падпаў яшчэ раз пад справу «дактароў-шкоднікаў». Пасля вайны спадар Гэльберг працаваў на катэдрах, абсталяваў таксама і лябараторыі гарадзенскіх дыспансараў.

Ул. інф.

18 траўня 2000 г.

ЛІСТЫ

«Гарадзенскія школьнікі выбіраюць...

расейскага прэзідэнта»

ПАГОНЯ №9 ад 23 сакавіка 2000 года

Многім чытачам ПАГОЊІ запомнілася публікацыя пра тое, як у гарадзенскай школе №9 выбіралі расейскага прэзідэнта. Публікацыя мела значны рэзананс, рэдакцыя атрымала шмат тэлефонных званкоў і лістоў з гэтай нагоды. Абсалютная большасць абуралася гэтым фактам паўзучай русіфікацыі. Аднак самы нечаканы водгук прыйшоў з...самой школы №9, які напісалі вучні класа, дзе праводзілася «галасаванне». Змест, стыль, і танальнасць гэтага паслання яшчэ раз пацвярджае тое, што нездарма беларускія школьнікі сёння выбіраюць у прэзідэнта чалавека, які прыйшоў да ўлады на крыві цэлага народу і чачэнцаў «мочит в сортире», які «... заўсёды маўчыць, затое шмат робіць...». Відаць, на шкоду школьнай праграме, настаўнікі сапраўды ад душы стараюцца сеяць «разумнае і добрае». Зрэшты, чытайце самі...

«Хотелось бы высказаться насчёт статьи, опубликованной в №9 от 23 марта. Безумно рады были этой заметке наши отличники, потому что Лариса Николаевна Шевченко - один из немногих педагогов, которые не делают из отличников культ. В статье обливали грязью учительницу истории школы №9 г.Гродно Шевченко Ларису Николаевну. Будучи её учениками, хотелось бы высказать свою точку зрения, как высказал её «Иван Паўлэнак». Поскольку мы учимся в одном из этих классов, где проводились «выборы», мы участвовали в этих «выборах». И были в большинстве теми, кто проголосовал за В.Путина. И не потому, как пишет автор заметки, что этого хотела Лариса Николаевна, а потому, что этого хотели мы. Прочитав заметку, можно легко увидеть, что писал её человек, не присутствующий на уроке. Поэтому хотелось бы сказать, как всё было на самом деле.

После того, как прозвенел звонок, Лариса Николаевна предложила провести нам свои выборы российского президента (что плохого в том, что учитель пытается воспитать в своих учениках чувство политического долга??), класс вос-

принял эту идею с энтузиазмом (и не потому, что не нужно отвечать урок, потому что мы уже давно спорили, кого стоит выбрать в президенты, кто поведёт страну вперёд. И посмею напомнить «Паўлэнаку», што Россия - это страна, с которой мы связаны давно и надолго. А позже «великий автор правдивой статьи» замечает, «что грядут выборы в Америке, что это будет?», а вот на это нам уже наплевать!). И на листике со своим кандидатом нужно было написать свою фамилию и фамилию своего кандидата, а не сочинение «Роль Путина в нашей жизни». Поскольку мы, кроме того, что Путин за реформы, Зюганов - коммунист и Жириновский из ЛДПР ничего не знали, пришлось Ларисе Николаевне кратко в двух-трёх предложениях объяснить, кто есть кто. При желании можно было не участвовать в «выборах» или просто не писать свою фамилию. Вот и все выборы... Замечу, что «выборы» длились не больше 15 минут. После этого нам пришлось открывать учебники.

Не понимаем, как человек, не присутствующий на уроке, может судить о том, что там было! А то,

что «дети писали, что мы за Путина, т.к. он не говорит, а делает», то нехорошо читать чужие записки, а тем более лезть по чужим ящикам! А слова эти принадлежали мне (О.Шумило), т.к. я привыкла не только высказывать свою точку зрения, но и аргументировать её. Что и сделала на «выборах». А вы, товарищ «Паўлэнак», свою точку зрения, как мы уверены, аргументировать не можете! Где доказательства, что Лариса Николаевна читала пропаганду Владимиру Владимировичу? Да даже если бы и читала? Она бы высказала свою точку зрения, а соглашаться или нет, это уже решать нам. Хочу заметить, что в 15 лет голова на плечах уже есть, а если её нет у ваших детей, то это ваши проблемы, а не Ларисы Николаевны! Где доказательства, что мы ничего не делали на уроке? У вас их нет! Иначе, как объяснить, почему вы подписались вымышленной фамилией?! И ещё хотелось бы сказать спасибо за «лестный» отзыв о современной молодёжи. Вам повезёт, если никто из «отморозков», наркаманаў, алкаголікаў і дармаедаў не узнает вашей настоящей фамилии! Т.к. молодёжь, в отличие от вас, привыкла выяснять свои проблемы лично, а не через газету, скрывшись под чужой фамилией. Кто знает, может в один прекрасный день возле дома вас встретит «отморозок» и... Боюсь, писать после этого вы долго не сможете.

Т.к пишем мы правду и боимся нам нечего, то пишем вам настоящие фамилии: Шумило Оксана и Хакало Катя, 9"Б»

Гісторык Ігар Кузняцоў: Генацыд НКВД супраць беларускага народа даказаны

Крымінальная справа пра даследаванне абставінаў, звязаных з масавымі забойствамі ў Курапатах, да гэтага часу не страціла сваёй актуальнасці. Першае следства было праведзена ў 1989-90 гадах і скончылася тым, што было пацверджана сцярдэжэнне З.Пазыняка аб расстрэлах у Курапатах беларускіх грамадзянаў карнымі органамі СССР у перыяд масавых рэпрэсіяў канца 30-х гадоў. Потым, у 1995-96 гадах следства «па Курапатах» узнавілася, паколькі некаторыя гісторыкі і грамадскія дзеячы выказалі думку, што больш як 100 тысяч чалавек у Курапатах знішчылі немцы, а не НКВД. Але і другое следства цалкам пацвердзіла выснову першага.

Тым не менш, «прадстаўнікі грамадскасці» пэўнага накірунку не супакоіліся, пачалі пісаць лісты на імя прэзідэнта і дамагліся свайго: следства было ўзноўлена ў трэці раз у 1997 годзе. 30 красавіка гэтага года яно зноў было спынена паводле тых жа прычынаў - генацыд над беларусамі праводзілі менавіта карнікі з НКВД. Але грамадскасць мала ведае пра вынікі трэцяга следства, бо афіцыйныя інстанцыі замоўчваюць іх. Адным з самых дасведчаных людзей, што дапытаннаў камуністычнага генацыду, у Беларусі з'яўляецца гісторык Ігар Кузняцоў. Ягонае эксклюзіўнае інтэрв'ю прапануецца чытачам ПАГОЊІ.

- *Раскажыце, калі ласка, пра вынікі чарговага даследавання «справы Курапаты».*

- У Менску ёсць група людзей, якія называюць сябе грамадскай камісіяй па вывучэнню гэтых фактаў. Чамусьці праваахоўныя органы краіны ідуць у іх на паводзе. У

трэці раз даследаванне было даручана ваеннай пракуратуры, бо «грамадскасць» выказала недавер цывільным следчым. Справу веў падпалкоўнік Віктар Сомаяў.

«Грамадскасць» падкінула следству новага сведку, які нібыта бачыў, як немцы расстрэльвалі яўрэяў з Гамбурга і жыхароў Менска. Але сведка аказаўся вельмі цікавым чалавекам. Ён падаў пра сябе звесткі, што быў узнагароджаны за ўдзел у вайне, але ваенныя архівы гэта цалкам абверглі. Высветлілася, што напрыканцы 40-х ён быў асуджаны за крымінал. Больш таго, меліся падазрэнні, што ён быў агентам нямецкіх карнікаў. Такого «сведку» следства, пры ўсім жаданні «грамадскасці», скарыстаць не магло.

- *Дзякуючы справе ў гэтых людзей, калі яны прапануюць такіх «сведкаў»...*

- У масавых захаваннях былі знойдзены гільзы ад замежных пісталетаў. Гэта магло б стаць пад-

ставай для «нямецкай версіі», але ўдалося даказаць, што «чэкісты» мелі імённую зброю замежнай вытворчасці.

Больш таго. Было раскапана масавае пахаванне, і ўпершыню былі знойдзены дакументы. Адным з іх была квітанцыя за адабраныя ў турме НКВД грошы ў аднаго з вязняў. Другі дакумент таксама паходзіў з карных інстанцыяў Савецкага Саюза. Абодва дакументы былі датаваныя 1939 і 1940 гадамі.

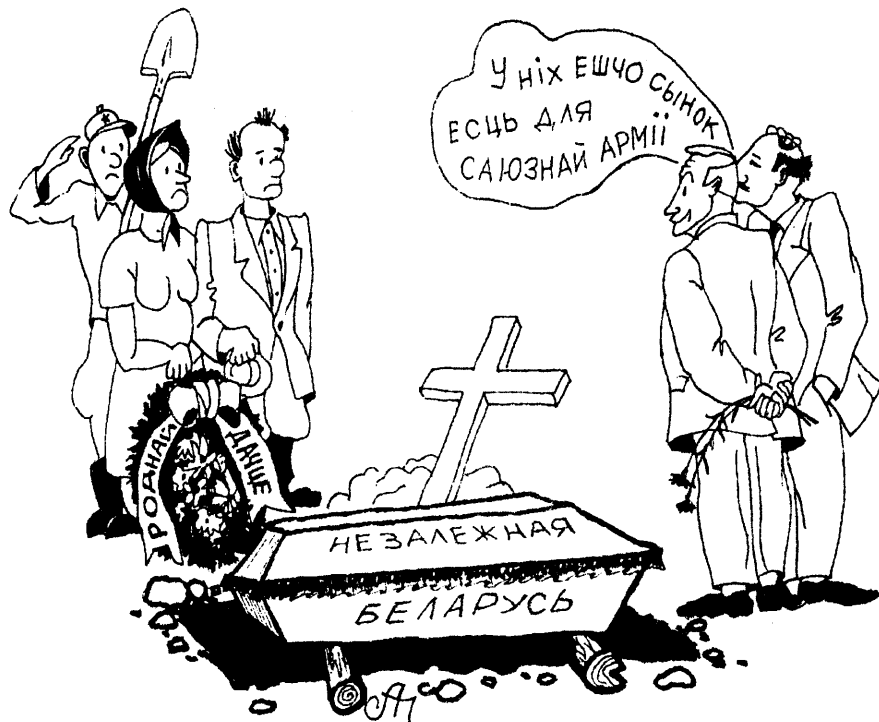
- *«Нямецкая версія» аказалася дэзінфармацый?*

- Несумненна. Пастанова следчага В.Сомаява аб спыненні крымінальнай справы займала болей як 100 лістоў і цалкам зацвердзіла вінаватасць НКВД у генацыдзе беларускага народа. Аднак, каб прыцягнуць вінаватасць «слаўных чэкістаў», пастанова была скасавана. Афішаваць вынікі следства было прызнана немагчымым.

Цяпер «грамадскасць» рыхтуе выдаць кнігу пад умоўнай назвай «Курапаты: нараджэнне і гібель фальшыўкі». І гэта нягледзячы на рэальныя гістарычныя факты.

Спадар Ігар Кузняцоў паабяцаў ПАГОЊІ расказаць больш падрабязна пра масавыя рэпрэсіі ў Беларусі. Вынікі нашых дамоўленасцяў чакайце ў наступных нумарах.

Сяргей Самасей

Лукашэнка - галоўны экзаменатар

Сёлета кантроль за працай прыёмных камісій і іх адказнасць за магчымых парушэнні стануць яшчэ больш жорсткімі. Пра гэта Аляксандр Лукашэнка заявіў 12 мая падчас нарады па арганізацыі і кантролю за ходам уступных экзаменаў у вышэйшыя і спецыяльныя навучальныя ўстановы Беларусі.

Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, жорстка кантраляваць ход уступных экзаменаў абавязвае і бясплатная форма адукацыі. На самай справе яна каштуе для дзяржавы велізарных грошай. Тым не менш мы захавалі магчымасць для любога чалавека вучыцца, а таму гэтая сістэма павінна працаваць сумленна і справядліва. А.Лукашэнка папярэдзіў рэктараў аб адказнасці ў выпадку выяўлення нават самых нязначных парушэнняў і злоўжыванняў. Гэта ж тычыцца і членаў кантралюючых камісій. Прынцып сацыяльнай справядлівасці сёлета, па яго словах, павінен праявіць сябе поўнасьцю.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў,

Ул. інф.

Прэс-рэліз Сакратарыята Усебеларускага З'езда

У краіне распачалося вылучэнне дэлегатаў на Усебеларускі З'езд. Першы дэлегат ад тэрыторыі быў вылучаны на сходзе грамадзянаў у Віцебску. Ім стаў старшыня абласнога грамадскага аб'яднання «Чарнобыль-дапамога» Анатоль Гнеўка.

Менавіта на Віцебшчыне грамадскія арганізацыі найбольш актыўна дзейнічаюць у падрыхтоўцы Усебеларускага З'езда. Рабочая група Віцебскай абласной асамблеі недзяржаўных грамадскіх арганізацыяў прыняла рашэнне звярнуцца да ўсіх грамадскіх аб'яднанняў з прапановай стварыць гарадскія і раённыя аргкамітэты ды ініцыятыўныя групы, увесць час інфармаваць насельніцтва пра падрыхтоўку З'езда і весці вылучэнне дэлегатаў. Таксама рабочая група Віцебскай абласной асамблеі звярнула ўвагу на неабходнасць правядзення З'езда не пазней як у ліпені 2000 года. Акрамя таго, рабочая

група прапанавала: калі правядзенне сходу грамадзянаў станеца немажлівым, вылучэнне дэлегатаў павінна праводзіцца шляхам збору подпісаў. Рэспубліканскаму аргкамітэту было рэкамендавана звярнуцца да рэдактараў газетаў «Народная Воля», «Наша Свабода», «БДГ» ды іншых з просьбай больш актыўна асвятляць падрыхтоўку З'езда.

Па стане на 15 траўня, на Усебеларускі З'езд ужо вылучана 73 дэлегаты ад розных рэгіёнаў краіны.

Кантактны тэлефон Сакратарыята Усебеларускага З'езда - (017) 223-65-29

Польская мова пад абаронай Закона

9 мая ў Польшчы ўступіў у сілу закон аб польскай мове, які абавязвае ўлады, арганізацыі і ўстановы карыстацца арфаграфічна правільнай мовай. Пра гэта паведамілі ў пасольстве Польшчы ў Мінску.

Законам ўсталяваецца, што ўсе замежныя тэксты - юрыдычныя, рэкламныя, інструкцыйныя - у інтарэсах тых грамадзян, якія не ведаюць замежных моў, павінны быць забяспечаны перакладам на польскую. У адпаведнасці з новым законам, выкарыстоўваць польскую мову цяпер належыць ў назвах устаноў, тавараў і паслуг, у рэкламе, на этыкетках тавараў, на рахунках, квітанцыях і г.д. Усе надпісы на шыльдах кантор, устаноў, крамаў, у грамадскім транспарце будуць рабіцца выключна папольску. У законе ёсць і палажэн-

не аб тым, што ўлады павінны клапаціцца аб правільным выкарыстанні польскай мовы, перашкаджаць яе вульгарызацыі і спрыяць распаўсюджванню ў іншых краінах.

За выкананнем гэтых норм закона прадпісана сачыць Савету польскай мовы, які будзе акумуляваць меркаванні аб яе функцыянаванні, вызначаць прынцыпы арфаграфіі і раз у два гады рабіць справаздачу перад сеймам і сенатам аб сваёй дзейнасці па абароне нацыянальнай мовы.

Уладзімір Трацякоў

18 траўня 2000 г.

ЧЭШСКІ ПОГЛЯД

Як паведамляла ПАГОНЯ, у «Чарнобыльскім Шляху-2000» удзельнічалі два чэшскія сенатары, вядомыя і папулярныя ў сваёй краіне палітыкі, былыя дысідэнты, якія прывялі Чэхію з сацыялістычнага лагера ў Еўропу, - Ян Румл і Міхаэл Жантоўскі. Пасля вяртання на Радзіму кожны з іх напісаў пра свае ўражанні ад лукашэнкаўскай Беларусі. Мяркуем, што чэшскі погляд на нашу рэчаіснасць будзе цікавы і для чытачоў ПАГОНІ.

Забруджаная зямля

Таталітарная Беларусь

Улада Лукашэнкі на Беларусі адпавядае ўсім прыкметам таталітарных рэжымаў. Тысячы людзей тут два тыдні таму бралі ўдзел у дэманстрацыі супраць няволі й паўзучага, але дакладнага далучэння да Расеі.

Распад Савецкага Саюзу даў беларусам адзіную магчымасць звязацца з гістарычнымі традыцыямі й аднавіць нацыянальную дзейнасць. Хутка ўзніклі палітычныя партыі, грамадзкія аб'яднанні й дэмакратычныя інстытуты. Але да таго, як гэтыя шпаркія змены маглі пусціць свае моцныя карані, патрапіла іншая смяротная чума ў выглядзе харызматычнага старшыні калгасу па імені Аляксандар Рыгоравіч Лукашэнка, які быў у дэмакратычных выбарах 1994 году абраны прэзідэнтам, каб праз два гады апасяла разгагнаць легальна абраны парламент, адмяніць канстытуцыю ў падманлівым рэфэрэндуме й увесці аўтарытарны рэжым. Прыгожы мужчына з вусамі (Сталін, Гітлер, Хусейн, Лукашэнка ці хто іншы - гэта ўсё толькі выпадкова?) працягнуў свой прэзідэнцкі мандат, запужаў, прагнаў ці пасадзіў сваіх апанентаў, пачаў уладарыць з дапамогай сваіх докрэтаў ды распаचाў працэс рэінтэграцыі Беларусі ў Расею, вынікам якой мусіць быць саюзная дзяржава, у лепшым выпадку - на чале з Лукашэнкам.

Ад 1996 году бясплёдна знікла каля чатырох тысячаў чалавек, 100 тысячаў беларусаў зь дзесяцімільённага народу адбываюць пакаранні ў турмах (у Чэскай Рэспубліцы, для параўнання - 30 тысячаў). Краіна трапіла ў міжнародную ізаляцыю. Краіны Эўрапейскага Звязу, сярэдняй Еўропы й Паўночнай Амэрыкі не прызнаюць рэжым Лукашэнкі ды яго лялечны парламент легітымным і не йдуць на сустрэчы зь ім на высокім ўзроўні. Назіральніцкая місія АБСЕ спрабуе ў Менску дасягнуць кампрамісу паміж прэзідэнтам і апазіцыяй перад восеньскімі выбарамі ў парламент, якія б у выпадку дзеяння лукашэнкавага выбарчага закону пераўтварыліся б у фарс. Шэраг парламентаў ужо асудзіла парушэнні правоў чалавека на Беларусі. Чарговыя слуханні зладзіў і наш Сенат, які азнаёміўся са станам улады й апазіцыі ды вырашыў накіраваць на Беларусь місію з двух чалавек, каб азнаёміцца са становішчам на свае вочы. І вось пасля дванаццацігадзінай дарогі мікрааўтобусам вяртаемся з Гонзам Румлам у дванаццаць год таму.

Дэжа Вю

...На роўнядзі ўздымецца шчыльная сцяна панэльных дамоў ды кінецца ў вочы поўнай сілай рэальны сацыялізм з усёй сваёй прыгажосцю. Менск - як мікрааён для паўтарамільёну людзей. Ральфэная ляпіна, помнікі рэвалюцыянерам, рэкламныя шчыты з лёзунгамі ды транспаранты з заклікамі, Ленінскі прашпэкт, Камуністычная вуліца, клуб Дзяржынскага. Галоўнай падзеяй тыдня з'яўляецца святочны паказ чырвонага сьцягу, які быў узняты 55 год таму на Рэйхстагам. Старшыня абраду - хто іншы, калі не Аляксандар Рыгоравіч, бацька ўсіх беларусаў, мудрая галава, высокі лоб, айцец строгі, але ласкавы. Але як да каго. Да соцен зьбітых дэманстрантаў і больш як сотні арыштаваных падчас Маршу Свабоды 17 кастрычніка мінулага

году зьвярнуў свой пануры позірк бацюшка. Вынікам гэтага было болей чым 60 грашовых штрафаў ды кароткатэрміновых зняволенняў, прысуджаных бегам наступных трох дзён. Жорны рэвалюцыйнай справядлівасці мелюць хутка. Ня лепш было й удзельнікам шэсьця ў гадавіну абвяшчэння Беларускай Народнай Рэспублікі 25 сакавіка гэтага году. Дзесяцітысячная дэманстрацыя ў гонар незалежнасці дзяржавы, на якую бацюшка хоча як хутчэй забыцца, была разгагнана, а болей чым 400 яе ўдзельнікаў было зарыштавана.

Цяперашнім рэкардсменам па колькасці зняволенняў сярод беларускіх дысідэнтаў ёсць Валеры Шчукін, дэпутат 13-га склікання, добразлычывы барадач, падобны на цяпер памерлага Ладзю Ліса (былы праваабаронца, які быў шмат разоў зняволены). Сустракаемся зь ім у залі суду ў будынку міліцыі, дзе разам са старшынём беларускіх сацыял-дэмакратаў Міколам Статкевічам адказваюць за парушэнні грамадзкага парадку. Працэс трываеца ў лапах самасуду. Сьведкамі з'яўляюцца каля 20 службоўцаў спецыяльных падраздзяленняў АМАПу ды менскай міліцыі, якія ўсе разам сядзяць у судовай залі. Тое, што на сьведкаў уплываюць прамовы іхных калег, для судзьдзі ня мае значэння. Амапаўцы ды міліцыянты маладыя, бравыя й на першы погляд нармальныя хлопцы. На пытанні судзьдзі адказваюць не хітравата й без падману. Пытаньне: «Адкуль ты ведаеш, што падсудныя арганізавалі антыдзяржаўную дэманстрацыю?» Адказ: «З тэлевізійнай праграмы «Панарама». Пытаньне: «Як ты пазнаў Шчукіна?» Адказ: «Па барадзе». Пытаньне: «Якія жэсты выкарыстоўваліся для ўзрушэння дэманстрантаў?» Адказ: «Махалі рукамі». Судзьдзя й сьведкі задаволены. Падсудныя таксама не выглядаюць змучанымі. Яны ведаюць, што мэтай працэсу ня ёсць кінуць іх на доўгі час у турму, але проста забараніць ім удзельнічаць у выбарах, у якіх, адпаведна лукашэнкаўскаму выбарчаму закону, забаронена браць удзел ня толькі асобам з крымінальнымі судзімасцьмі, але й падсудным па такіх справах...

Загадкавыя зьнікненні

Іншыя, відаць, такога шчасця ня мелі. У красавіку мінулага году памёр пры нявысьветленых абставінах Генадзь Карпенка, намеснік старшыні 13-га Вярхоўнага Савета ды Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі. У траўні зьнік былы беларускі міністр унутраных справаў Юры Захаранка па дарозе ад прыпаркаванага аўто да дзьвярэй свайго дому. У жніўні зьнік па дарозе з лазны дамоў іншы намеснік старшыні ВС 13-га склікання й старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі Віктар Ганчар. Зьніклі й іншыя. Пра іхныя лёсы нічога невядома, але шмат хто зь сяброў лічаць, што іх няма сярод жывых.

Беларускі віцэ-прэм'ер ды міністар замежных справаў Урал Латыпаў, дабрадушны палкоўнік КГБ башкірскага паходжаньня, лічыць, што ў гэтым няма нічога дзіўнага ці палітычнага. «Кожны год знікае ў Беларусі больш за тысячу людзей», - тлумачыць ён з усмешкай. Ад уяўленьня, што кожны год у такой жа па колькасці насельніцтва Чэскай Рэспубліцы знікала б бязь вестак больш за тысячу людзей, робіцца някавата. Латыпаў наогул не мае

проблемаў. Краіна выконвае свае міжнародныя абавязкі, а дысідэнты проста нычкі. Кожная краіна мае праблемы ў галіне правоў чалавека, у Беларусі не было зафіксавана ніводнага выпадку дыскрымінацыі па расавых, этнічных ці рэлігійных прыкметах - ганарыцца ён - ды так мімаходзь прыгадвае сьцяну ў Усці над Лабай. Калі бачыць, што за гэта не зьбіраюцца біць, спакойна працягвае далей. Такую рэалію, што ў Беларусі, дзе паводле афіцыйных лічбаў 80 адсоткаў жыхароў лічаць сябе беларусамі й палова з іх называе беларускую мову роднай - мізэрны адсотак беларускіх сярэдніх школаў і ніводнага унівэрсытэта зь беларускай мовай выкладання - тлумачыць як правы дэмакрат: «Людзі так хацелі».

Справы з мовай ёсць сымптомам ціхай, але сістэматычнай ліквідацыі беларускай нацыянальнай ідэнтычнасці. Лукашэнка забараніў бел-чырвона-белы беларускі сьцяг, аздоблены крыжам Ярылы ды аднавіў сьцяг часоў існавання Беларусі ў Савецкім Саюзе. Абсалютная большасць функцыянераў яго адміністрацыі - расіяне. Міністар абароны - расіянін. Ягоныя чатыры намеснікі - таксама расіяне. Ды й так далей. Латыпаў ня лічыць, што краіна кіруецца да аб'яднання з Расеяй. Дамова аб супольнай абароне - гэта рэакцыя на пашырэнне НАТО. Пра разьмяшчэнне ядзернай зброі ці расейскіх войскаў пакуль яшчэ казаць рана. Саюзная дамова ёсць добраахвотным саюзам, які адпавядае агульным інтарэсам ды волі большасці беларусаў. Выбарчы закон можа й ня зусім дасканалы, але дэмакратычны й дазваляе ўсеагульны выбары. «Мажарытарную сістэму не навязваем», - кажа цвёрда, мабыць, перадусім таму, што яму яе ніхто не навязвае.

Галоснасьць

У пятніцу, 21 красавіка, менскія ўлады забараняюць Чарнобыльскі Шлях - Марш, які грамадзянскія ініцыятывы штогод праводзяць у гадавіну Чарнобыльскай трагедыі 26 красавіка. Пры выбуху атамнага рэактару электрастанцыі, аддаленай ўсяго на 10 кіламетраў ад мяжы, была забруджана чвэртка земляў Беларусі. У краіне зараз 100 000 інвалідаў, што з'яўляецца наступствам аварыі, 10 000 людзей чакаюць сьмерці. На забруджанай тэрыторыі жыве каля 2,5 мільёну чалавек. У аўторак, 25 красавіка, цераз дзень апасяла нашага прыезду, Марш з плошчы Якуба Коласа ў цэнтры горада на аддаленую за тры кіламетры плошчу Бангалёр на ўскрайку, усё ж дазволілі. Лідары апазіцыі меркавалі, што ў гэтым ёсць і заслуга нашай прысутнасці, але мне здаецца, што ўлады ў слыхшчы хацелі пазьбегнуць ганьбы твар у твар з гатоўнасцю апазіцыі правесці Марш любой цаной. За паўгадзіны да дэманстрацыі беларускае радыё перадала папярэджаньне са штабу грамадзянскай абароны: на Менск ідзе жахлівая бура. Абывацелям раіць не выходзіць з хатаў. Марш, які быў пачаты некалькімі тысячамі адважных, пад канец налічваў ад 40 да 50 тысячаў пераважна маладых людзей. Бура так і не пачалася, міліцэйскае ўмяшальніцтва - таксама. Над Менскам гучаў лозунг дня: «Беларусь - у Еўропу, Лукашэнка - ...»

Міхаэл Жантоўскі, сенатар Чэскай Рэспублікі, штотыднёвік «Tyden» №20 ад 6 траўня 2000 году
Друкуецца з пазначанымі скарачэннямі

Дваякі падыход да Беларусі

«Беларусь - у Еўропу, Лукашэнка - у жопу!» - скандавалі беларускія студэнты ў Менску падчас дэманстрацыі ў дзень гадавіны Чарнобыльскай аварыі. Мілаш Якэш (былы генсек Камуністычнай партыі Чэхаславацкай пазн. перакладчыка) па-лукашэнкаўску калісьці казаў, што крымінальныя элементы злоўжылі ўсенародную трагедыю да палітычных правакацыяў. Але ўсё ж Лукашэнка не Якэш, а Беларусь не Чэхаславацкая ў 1989 годзе, і падабенства толькі выпадковае.

На гэтай шматпакутнай зямлі, па якой, прынамсі, за апошнія 200 год прайшлі, пэўна, усе еўрапейскія войны і якая за гэты час была незалежнай дзяржавай каля трох гадоў, уладарыць жорсткі дыктатарскі рэжым усходняга кшталту. Хай вас не збівае з панталыку існаванне апазіцыйных партыяў ды незалежнага друку. Яны пакуль адзіная, усяляк прыгнятаемая, выспа супраціву сярод дзялянкі, якая моцна залежыць ад Масквы ды былых афіцэраў КГБ. Гэта яшчэ раз даказвае, што прага да свабоды і дэмакратыі незнішальная.

У Беларусі прэзідэнт з пратэрмінаваным мандатам ні з кім не абмяркоўвае докрэты, да таго ж, мае самім сабой прызначаны парламент. Законна абраны парламент быў разгнаны і дзейнічае цяпер у падполлі. Нелегітымны рэжым паўсюль парушае правы чалавека, крыміналізуе апазіцыю, асабліва нязгодных ліквідуе ды гвалтоўна русіфікуе ўсю краіну. Пудін з Лукашэнкам працуюць над стварэннем расейска-беларускага саюза ды рыхтуюць 300-тысячную сумесную вайсковую групоўку, якая б на беларуска-расейскіх межах мусіла б быць шчытом супраць НАТО. Гэта не выклічае і размяшчэння ракэтаў малога радыусу дзеяння з ядзернымі боегалоўкамі.

Якім жа чынам на становішча ў Беларусі ды пагрозы, што ад не зыходзяць, рэагуюць дэмакратычныя краіны? Тыпова шызафрэнічным чынам. Чэшская Рэспубліка вербальна асуджае лукашэнкаўскі рэжым, праўда, даволі стрымана, а з другога боку дае пазыку на закуп свайго ж уласнага зерня. ЗША пратэстуюць даволі прынцыпова, але гэтую вастрыню прытупляе ў які ўжо раз дэманструемы па беларускай тэлевізіі здымак з саміту АБСЕ ў Стамбуле, дзе прэзідэнт Клінтан з Лукашэнкам паціскаюць адзін аднаму рукі ды вядуць прыязную

«Мы будем грудью защищать матушку Россию»

Мяркуемая колькасць аб'яднанай групоўкі войскаў Беларусі і Расіі на заходнім накірунку ў 300 тысяч ваеннаслужачых не з'яўляецца надзвычайнай вялікай. Пра гэта Аляксандр Лукашэнка заявіў у інтэрв'ю газеце Міністэрства абароны Расіі «Красная звезда». Яно апублікавана пад загалоўкам «Александр Лукашенко: Мы будем грудью защищать матушку Россию».

У інтэрв'ю кіраўнік беларускай дзяржавы, у прыватнасці, заявіў: «Няма цяпер ГСВГ (група савецкіх войскаў у Германіі), ... няма войскаў у Польшчы, Венгрыі, Чэхіі, ... страцілі да зубоў узброеную Прыбалтыку, адрэзаны Калінінград, Балтыйскі флот ... палітыку Украіны ведаеце». «У гэтай прасторы, - адзначаў А.Лукашэнка, - засталося беларускае войска, сто тысяч. Яго нам удаецца неяк падтрымліваць на дастаткова высокім узроўні боегатоўнасці. Вось і атрымліваецца, што 300 тысяч сёння - лічба проста смешная». Пры гэтым А.Лукашэнка адзначаў: «Галоўная пагроза, калі што здарыцца, адсюль, ад войскаў НАТО, размешчаных у Еўропе... у іх там не 300 тысяч узброеных сіл - мільён, навучаных, аснашчаных». Улічваючы гэта, прэзідэнт зрабіў вывад, што ў адзіночку Беларусь сябе абараніць не зможа; «нам няма сэнсу трымаць нават 100-тысячнае войска ў Беларусі, гэта дарэмна», сказаў ён. Таму А.Лукашэнка праланоўвае «узмацніцца самім за кошт аб'яднання, даўзбраення групоўкі» - гэта

размову. АБСЕ сама хапае вярхоўку за абодва канцы. Прыдумала квадратуру круга: як зрабіць кастрычніцкія выбары на Беларусі выбарамі дэмакратычнымі. Выстаўляе тады вельмі мяккія ўмовы для змены выбарчага закона, які не адпавядае нормам палітычнага плюаралізму, ды пасярэднічае няроўнаму псеўдадыялогу паміж рэжымам і апазіцыяй.

А калі апазіцыю збіваюць на дэманстрацыях - то цяжка весці перамовы. Апазіцыя ў сваёй большасці добра ведае, што ўдзельнічаць у выбарах у тым становішчы, калі прызначаны парламент не мае ні малейшага шанцу што-небудзь вырашыць, азначае легітымізаваць таталітарную сістэму. А дзеля гэтага Лукашэнка ідзе на ўсё.

Перад сусветнай супольнасцю стаіць дылема - ці рэжым Лукашэнкі ізаляваць, ці культываваць. А таму пакуль не робіць ні тое, ні гэтае. Робіць самае горшае - нешта сярэдняе. Прадстаўнікі АБСЕ кажучь пра тое, што становішча ёсць чорна-белым. Дык Лукашэнка мусіць насадзіць галовы сваіх апанентаў на калы, каб адпавядаць крытэрыю «чорна-беласці»? Толькі моцныя палітычны і эканамічны ціск на беларускі рэжым, а таксама на Расею, якая сваю генацідную практыку не вычарпала ў Чачні, толькі паслядоўная падтрымка апазіцыі ды бяспспрэчнае выкананне правоў чалавека могуць прычынова змяніць становішча на Беларусі. А таму заходняя дэмакратыя мусіць устаць з двух крэслаў ды пачаць нешта рабіць. Па Балканскім досведзе, гэта не мусіць быць так цяжка. Сваёй бяздзейнасцю дэмакратыя пагражае сваёй ўласнай аснове. Беларусь - у Еўропу, Лукашэнка - у жопу!

Ян Румл, сенатар ад Уніі Свабоды, Газета Mlada Fronta Dnes ад 6 траўня 2000 году

«у інтарэсах вялікай Расіі».

Наогул сутнасць праблемы, як лічыць кіраўнік дзяржавы, не ў тым, каб размясціць на расійскай тэрыторыі 300-тысячную групоўку, а беларускае войска дапоўніць расійскімі часцямі. «Размова ідзе сёння нават не пра 300 тысяч, а пра значна большую групоўку, можа быць, нават пра 500 тысяч - гэтае гітання мы будзем разглядаць у мя' на пасяджэнні Дзяржсавета, - сказаў А.Лукашэнка. - Але пры гэтым маецца на ўвазе разгарнутая аб'яднаная групоўка, якая ўключае прызываемыя з запаса мабрэзервы, на выпадак ваеннага канфлікту ці пагрозы канфлікту». «Тады мы разгортваем беларускае войска, а ў гэты момант часці з заходніх абласцей Расіі другім эшалонам умацоўваюць гэтую групоўку», - патлумачыў ён.

Што да аснашчэння аб'яднанай групоўкі, то Аляксандр Лукашэнка адназначна выказаўся за яе ўзбраенне «самай сучаснай зброяй, зыходзячы з вопыту войнаў у зоне Персідскага заліва і на Балканах». **Алег Сакалоў**

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

18 травня 2000 г.

6

Панядзелак, 22

НАШЕ КИНО

9.05 Дело №... Михаил Глузский, Евгений Киндинов, Олег Давыд, Лариса Удовиченко и Любовь Полищук в детективе Евгения Татарского "Золотая минна". 2-я серия. 1977 г.

10.10 Кинокалендарь. К юбилею Юрия Егорова. Наталья Гундарева и Виктор Проскурин в лирической комедии Юрия Егорова "Однажды двадцать лет спустя". 1980 г.

11.25 Мультфильм "Степная гармоника". 1968 г.

11.45 Лекарство против стресса. Андрей Миронов, Александр Яковлев, Николай Караченцов, Михаил Боярский и Олег Табаков в комедии Аллы Суриковой "Человек с бульвара Капуцинов". 1987 г.

13.20 Марафон премьер на канале "Наше кино". Анна Каменкова, Эльвира Болгова, Алексей Серебряков, Николай Еременко и Виталий Соломин в мелодраме Андрея Разенкова "Тесты для настоящих мужчин". 1999 г.

14.30 Ким Ин Хо, Вера Сотникова и Игорь Ливанов в боевике Александра Казакова "Винт". 1993 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Александр Лазарев, Валерий Сторожик, Лев Дуров и Светлана Немоляева в киноповести Льва Пуцульковского "Село Степанчиково и его обитатели". 1-я серия. 1989 г.

17.30 Надежда Горшкова и Владимир Швельков в мелодраме Николая Лебедева и Эрнеста Ясана "В моей смерти прошу винить Клаву К.". 1979 г.

18.40 Лекарство против стресса. Вахтанг Кикабидзе, Сергей Закариадзе, Софико Чиаурели, Анастасия Вертинская и Евгений Леонов в трагикомедии Георгия Данелия "Не горюй!". 1969 г.

20.10 Серил "Агент национальной безопасности". 5-я серия. "Махон". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Анна Геллер, Андрей Толубеев, Иван Шведов, Вадим Яковлев. 1998 г.

21.05 КиНовости.

21.15 Ирина Бразговка в кинодраме Валерия Харченко "Война окончена. Забудьте...". 1998 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Тамара Беляева и Иван Пельцер в киноповести Георгия Тасина "Дочь моряка". 1941 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Джессика Лэнг и Джек Николсон в криминальной мелодраме Боба Рафелсона "Потчальник всегда звонит дважды" (США). Д-17.

11.45 Билл Мюррей, Джина Дэвис и Рэнди Куэйд в приключенческом фильме "Быстрый обмен" (США). Д-17.

13.10 На тропе войны в "Мире кино". Джесси Боргеро, Танту Кардинал и Огаст Шелленберг в вестерне Лорри Эдвардса "Текунзе: последний воин" (США). Д-17.

14.45 Робин Уильямс, Питер О'Тул и Джоанна Кассиди в комедии Гарольда Рамиса "Клуб "Рай" (США). Д-13.

16.20 Анни Жирардо, Джеймс МакКоффри, Николас Клей и Агнешка Батнер в комедии Питера Патцака "Отель "Шанхай" (Австрия). Д-13.

18.05 Лоуренс Тишберн, Джон Литгоу, а также Куба Гудинг-мл. в военно-приключенческом фильме Роберта Марковица "Летчики Таскиги" (США). С.

19.50 Роберт Дювалл, Брайан Деннехи, Билли Боб Торнтон и Френсис Фишер в драме Джеймса Кича "Счастливые звезды над Генриеттой" (США). Д-13.

21.40 КиНовости.

21.50 Дэвид Андервуд и Джо Эстеваз в детективе "Стриптиз-киллер" (США). Д-17.

23.15 - 1.00 Кароль Буке в психологической драме Вернера Шретера "День идиотов" (ФРГ). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал.

12.10 "Пресс-центр"

12.25 Аэробика

12.50 "Еще неделя позади..."

13.20 "Шахматное обозрение"

13.50 "Тайский бокс"

14.45 "Пресс-центр"

15.00 Теннис. Турнир из серии Masters "German Open". Одиночный финал. Передача из Германии

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "На пути в Сидней"

19.00 "Железный фактор". Тележурнал

19.30 Хроника недели

20.00 Программа передач на завтра

20.05 "Большой ринг"

22.05 Воздушная акробатика. Чемпионат мира

23.00 Новости

23.15 "Железный фактор". Тележурнал

Аўторак, 23

НАШЕ КИНО

9.05 Александр Лазарев, Валерий Сторожик, Лев Дуров и Светлана Немоляева в киноповести Льва Пуцульковского "Село Степанчиково и его обитатели". 1-я серия. 1989 г.

10.35 Надежда Горшкова и Владимир Швельков в мелодраме Николая Лебедева и Эрнеста Ясана "В моей смерти прошу винить Клаву К.". 1979 г.

11.45 КиНовости.

11.55 Лекарство против стресса. Вахтанг Кикабидзе, Сергей Закариадзе, Софико Чиаурели, Анастасия Вертинская и Евгений Леонов в трагикомедии Георгия Данелия "Не горюй!". 1969 г.

13.25 Серил "Агент национальной безопасности". 5-я серия. "Махон". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Анна Геллер, Андрей Толубеев, Иван Шведов, Вадим Яковлев. 1998 г.

14.20 Ирина Бразговка в кинодраме Валерия Харченко "Война окончена. Забудьте...". 1998 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Александр Лазарев, Валерий Сторожик, Лев Дуров и Светлана Немоляева в киноповести Льва Пуцульковского "Село Степанчиково и его обитатели". 1-я серия. 1989 г.

17.30 Владимир Конкин, Андрей Ростоцкий и Лев Прыгунов в приключенческом фильме Ивана Соловова "Черный океан". 1998 г.

18.45 Лекарство против стресса. Владимир Самойлов, Михаил Пугачкин и Зоя Федорова в музыкальной комедии Андрея Тюттшикина "Свадьба в Малиновке". 1967 г.

20.15 Серил "Агент национальной безопасности". 6-я серия. "Страсти по Филонову". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

21.15 Александр Смирнов, Екатерина Васильева, Кирилл Лавров и Вера Глаголева в криминальной драме Игоря Шешукова "Преферанс по пятницам". 1984 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Борис Ливанов в комедии Александра Мачерета "Частная жизнь Петра Виноградова". 1934 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Роберт Дювалл, Брайан Деннехи, Билли Боб Торнтон и Френсис Фишер в драме Джеймса Кича "Счастливые звезды над Генриеттой" (США). Д-13.

11.35 Лоуренс Тишберн, Джон Литгоу, а также Куба Гудинг-мл. в военно-приключенческом фильме Роберта Марковица "Летчики Таскиги" (США). С.

13.20 Симона Иддо и Рикки Тоньяцци в фильме "Нечаянная радость" (Италия). Д-17.

13.35 Дэвид Андервуд и Джо Эстеваз в детективе "Стриптиз-киллер" (США). Д-17.

15.00 Аманда Платмер, Кэтлин Куинлан и Форест Уайтхедер в драме Кифера Сазерленда "После солнечного света" (США). Д-17.

16.45 КиНовости.

17.00 Тим Мэтисон, Питер Бойл, Аннабел Скифелд, а также Чарлтон Хестон в фантастическом триллере "Солнечный кризис" (США). Д-13.

18.50 Брюс Уиллис и Дэмрон Вайанс в боевике Тони Скотта "После солнечного света" (США). Д-13.

20.35 КиНовости.

20.45 Дадли Мур, Джули Эндрюс, Бо Дерек и Брайан Деннехи в комедии Вэйла Эдвардса "Десятка" (США). Д-17.

22.45 - 0.15 Ночь кошмаров. Роберт Энглунд в фильме ужасов Стивена Хопкинса "Кошмар на улице Вязов-5. Дитя сна" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал.

12.10 "Пресс-центр"

12.25 Аэробика

12.50 Хроника недели

13.20 "Железный фактор". Тележурнал

14.00 "Теннисные хиты в исполнении звезд"

15.00 "Пресс-центр"

15.15 Дельтаплан. Чемпионат мира.

15.45 Велоспорт-трек. Кубок мира. Передача с велотрека в Крылатском

18.15 "Пресс-центр"

18.30 Американский футбол. Обзор матчей Европейской лиги

19.00 "Звездный вторник"

20.00 Программа передач на завтра

20.05 "Пресс-центр"

20.20 Волейбол. Чемпионат Италии. Мужчины. Плей-офф

21.50 "Лучшие атлеты века". Колчичи

22.35 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал. В перерыве (23.00) - Новости

Серада, 24

НАШЕ КИНО

9.05 Александр Лазарев, Валерий Сторожик, Лев Дуров и Светлана Немоляева в киноповести Льва Пуцульковского "Село Степанчиково и его обитатели". 2-я серия. 1989 г.

10.45 Владимир Конкин, Андрей Ростоцкий и Лев Прыгунов в приключенческом фильме Ивана Соловова "Черный океан". 1998 г.

11.35 КиНовости.

12.00 Лекарство против стресса. Владимир Самойлов, Михаил Пугачкин и Зоя Федорова в музыкальной комедии Андрея Тюттшикина "Свадьба в Малиновке". 1967 г.

13.30 Серил "Агент национальной безопасности". 6-я серия. "Страсти по Филонову". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

14.20 Александр Смирнов, Екатерина Васильева, Кирилл Лавров и Вера Глаголева в криминальной драме Игоря Шешукова "Преферанс по пятницам". 1984 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Лекарство против стресса. Марина Полбенцева, Отар Коберидзе и Фаина Раневская в комедии Надежды Кошеверовой "Сегодня - новый аттракцион". 1965 г.

17.30 Кисреда. Они сражались за Родину. Андрей Мартынов, Елена Драпеко, Екатерина Маркова, Ольга Остроумова, Ирина Шевчук и Ирина Долганова в киноповести Станислава Ростоцкого "...А зори здесь тихие". 2 серии. 1972 г.

20.35 Серил "Агент национальной безопасности". 7-я серия. "Легион". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Иван Шведов, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

21.25 КиНовости.

21.35 Александр Филиппенко и Анжелика Неволина в мелодраме Дмитрия Долгинуна "Убегающий август". 1989 г.

22.50 Завтра в программе.

22.55 Кинооперета Александра Ивановского "Сильва". 1944 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Роберт Энглунд в фильме ужасов Стивена Хопкинса "Кошмар на улице Вязов-5. Дитя сна" (США). Д-17.

11.15 Страна на кинокарте мира. Латинская Америка. Кино слез.

12.10 Тим Мэтисон, Питер Бойл, Аннабел Скифелд, а также арт-директор в фантастическом триллере "Солнечный кризис" (США). Д-13.

14.00 Дадли Мур, Джули Эндрюс, Бо Дерек и Брайан Деннехи в комедии Вэйла Эдвардса "Десятка" (США). Д-17.

16.00 Брюс Уиллис и Дэмрон Вайанс в боевике Тони Скотта "После солнечного света" (США). Д-13.

17.45 КиНовости.

18.00 Роберт Редфорд в вестерне Сидни Поллака "Джеремия Джонсон" (США). Д-13.

19.50 Хеллен Миррен в драме Терри Джорджа "Сыновья" (Ирландия). Д-13.

21.40 КиНовости.

21.55 Сильвестр Сталлоне и Брэд Питт в боевике Джорджа Пана Косматоса "Кобра" (США). Д-13.

22.55 - 0.25 Питер Уэллер, Мори Чайкин и Шеннон Твид в приключенческом фильме Луиса Льюиса "Восьмисот лет до Амазонки" (США). С.

23.20 - 0.50 Эндрю Стивенс и Тания Робертс в эротическом триллере Джеймса Мандриса "Ночные глаза" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал.

12.10 "Пресс-центр"

12.25 Аэробика

12.50 "Звездный вторник"

13.50 Американский футбол. Обзор матчей Европейской лиги

14.20 "Лучшие атлеты века". Колчичи

15.05 "Пресс-центр"

15.20 Волейбол. Чемпионат Италии. Мужчины. Плей-офф

17.00 Конкур. Чемпионат России. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". Часть 1-я

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "Мастер-класс". Шахматная школа

18.35 "Гольф". Тележурнал

19.05 Полеты на воздушных шарах. Чемпионат мира

19.40 "НХЛ - Плюс"

20.00 "Пресс-центр"

20.15 Программа передач на завтра

20.20 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал

22.50 Новости

23.05 "НХЛ - Плюс"

23.35 "Гольф". Тележурнал

Чацвер, 25

НАШЕ КИНО

9.05 Марина Полбенцева, Отар Коберидзе и Фаина Раневская в комедии Надежды Кошеверовой "Сегодня - новый аттракцион". 1965 г.

10.35 КиНовости.

11.45 Андрей Мартынов, Елена Драпеко, Екатерина Маркова, Ольга Остроумова, Ирина Шевчук и Ирина Долганова в киноповести Станислава Ростоцкого "...А зори здесь тихие". 2 серии. 1972 г.

13.45 Серил "Агент национальной безопасности". 7-я серия. "Легион". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

14.35 Александр Филиппенко и Анжелика Неволина в мелодраме Дмитрия Долгинуна "Убегающий август". 1989 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Марк Бернес в киноповести "...А зори здесь тихие". 1950 г.

16.40 Олег Табаков, Татьяна Никитина, Сергей Юрский, Вениамин Смехов и Армен Джигарханян в музыкальной сказке Олега Рябокоя "Али-Баба и 40 разбойников". 1983 г.

17.55 Беседы о кино с Эммануилом Виторганом. Геннадий Полока.

18.20 Владимир Высоцкий, Валерий Золотухин, Ольга Аросева и Ефим Колпалев в трагикомедии Геннадия Полоки "Интервенция". 1968 г.

20.05 Серил "Агент национальной безопасности". 8-я серия. "Доктор Фауст". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Иван Шведов, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

21.10 Памяти Ирины Губановой. Михаил Ульянов, Ия Саввина, Ирина Губанова и Татьяна Догилева в кинодраме Юрия Райзмана "Частная жизнь". 1982 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Борис Дмоховский в приключенческом фильме Сигизмунда Навроцкого и Бориса Дмоховского "Витмунд Коловский". 1945 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Роберт Редфорд в вестерне Сидни Поллака "Джеремия Джонсон" (США). Д-13.

11.35 Хеллен Миррен в драме Терри Джорджа "Сыновья" (Ирландия). Д-13.

13.25 Сильвестр Сталлоне и Брэд Питт в боевике Джорджа Пана Косматоса "Кобра" (США). Д-13.

14.50 Клаус Кински и Клаудия Кардинале в остросюжетном фильме Вернера Херцога "Фотикарральдо" (ФРГ). Д-13.

17.25 КиНовости.

17.40 Джулио Скарпати и Джулиана Де Сью в мелодраме Маурицио Понци "Итальянцы" (Италия). Д-13.

19.15 Уэсли Снайпс, Айс Ти, Джам Нельсон и Крис Рок в криминальном боевике Марио Ван Пиблаза "Нью-Джек-сити" (США). Д-17.

20.55 КиНовости.

21.10 Патрик Ван Хорн, Джеймс Уайлдер и Майкл Айронсайд в драме "Карьера" (США). Д-13.

22.55 - 0.25 Питер Уэллер, Мори Чайкин и Шеннон Твид в приключенческом фильме Луиса Льюиса "Восьмисот лет до Амазонки" (США). С.

23.20 Научно-фантастическая сага Стэнли Кубрика "2001 год: космическая одиссея" (США - Великобритания). Д-13.

22.00 Эдвард Ферлонг и Шеннон Твид в комедии Адама Рифкина "Детройт - город рока" (США). Д-17.

23.30 - 1.30 Линда Блэйр, Эллен Берстин, Макс фон Сюдов и Джейсон Миллер в фильме ужасов Уильяма Фридкина "Изгоняющий дьявола" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал

12.10 "Пресс-центр"

12.25 Аэробика

12.50 "НХЛ - Плюс"

13.10 "Гольф". Тележурнал

13.40 "Мастер-класс". Шахматная школа

14.00 "Удивительные игры народов мира". США

14.45 "Пресс-центр"

15.00 Художественная гимнастика. Чемпионат России. Многоборье. Финал. Передача из Дворца спорта "Динамо"

17.00 Конкур. Чемпионат России. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". Часть 2-я

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "Мир скорости". Тележурнал

18.45 Баскетбольное обозрение НБА

19.30 "Теннис АТР". Тележурнал

20.00 "Пресс-центр"

20.15 Программа передач на завтра

20.20 Хоккей. Кубок Стэнли. Полуфинал

22.50 Новости

23.05 Баскетбольное обозрение НБА

23.35 "Теннис АТР". Тележурнал

Пятница, 26

НАШЕ КИНО

9.05 Марк Бернес в киноповести "В степи". 1950 г.

9.45 КиНовости.

9.55 Олег Табаков, Татьяна Никитина, Сергей Юрский, Вениамин Смехов и Армен Джигарханян в музыкальной сказке Олега Рябокоя "Али-Баба и 40 разбойников". 1983 г.

11.10 Беседы о кино с Эммануилом Виторганом. Геннадий Полока.

11.35 Владимир Высоцкий, Валерий Золотухин, Ольга Аросева и Ефим Колпалев в трагикомедии Геннадия Полоки "Интервенция". 1968 г.

13.30 Серил "Агент национальной безопасности". 8-я серия. "Доктор Фауст". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Иван Шведов, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

14.10 Памяти Ирины Губановой. Михаил Ульянов, Ия Саввина, Ирина Губанова и Татьяна Догилева в кинодраме Юрия Райзмана "Частная жизнь". 1982 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Наталья Андрейченко и Тимофей Спивак в музыкальной комедии Александра Белинского "Марица". 1985 г.

17.05 Черно-белое золото. Галина Польских в мелодраме Юлии Карасика "Дикая собака Динго". 1962 г.

18.40 Лекарство против стресса. Альтис Арлаускас, Светлана Алмазова, Михаил Пугачкин и Михаил Кошкин в экзотической комедии Леонида Гайдая "Спортлото-82". 1982 г.

20.10 Кино. Между прошлым и будущим.

20.25 Серил "Агент национальной безопасности". 9-я серия. "Наследник". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

21.20 КиНовости.

21.30 Джамал Аджигирей в боевике Глеба Музрукова "Монах". 1999 г.

23.05 Завтра в программе.

23.10 Армен Джигарханян, Алексей Петренко, Эммануил Виторган и Михаил Светин в комедии Григория Гургушяна "Характеры для мужчин". 1998 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Питер Уэллер, Мори Чайкин и Шеннон Твид в фильме ужасов Джорджа Пана Косматоса "Неизвестного происхождения" (Канада - США). Д-17.

11.15 Патрик Ван Хорн, Джеймс Уайлдер и Майкл Айронсайд в драме "Карьера" (США). Д-13.

13.00 Джулио Скарпати и Джулиана Де Сью в мелодраме Маурицио Понци "Итальянцы" (Италия). Д-13.

14.35 Уэсли Снайпс, Айс Ти, Джам Нельсон и Крис Рок в криминальном боевике Марио Ван Пиблаза "Нью-Джек-сити" (США). Д-17.

16.15 КиНовости.

16.30 Дафини Зунига, Барри Боствик и Адам Болдуин в приключенческом фильме Луиса Льюиса "Восьмисот лет до Амазонки" (США). С.

17.55 Сильвестр Сталлоне и Керт Рассел в боевике Андрея Кончаловского "Танго и Кэш" (США). Д-17.

19.40 Научно-фантастическая сага Стэнли Кубрика "2001 год: космическая одиссея" (США - Великобритания). Д-13.

22.00 Эдвард Ферлонг и Шеннон Твид в комедии Адама Рифкина "Детройт - город рока" (США). Д-17.

23.30 - 1.30 Линда Блэйр, Эллен Берстин, Макс фон Сюдов и Джейсон Миллер в фильме ужасов Уильяма Фридкина "Изгоняющий дьявола" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Баскетбольное обозрение НБА

10.10 "Теннис АТР". Тележурнал

10.40 "Спортивный глобус"

11.30 "Мир скорости". Тележурнал

12.00 "Пресс-центр"

12.10 Аэробика

12.35 "Большой ринг"

14.35 "Мастер-класс". Шахматная школа

15.00 "Пресс-центр"

15.15 Каратэ-кекусинкай. Чемпионат Европы. Передача из Испании

17.00 Конкур. Чемпионат России. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". Часть 3-я

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "Тайский бокс"

19.10 "Power Week - неделя НХЛ"

20.00 "Пресс-центр"

20.20 "Шит и мяч". Передача о баскетболе

20.50 Спортивные танцы. Чемпионат России среди профессионалов. Передача из Универсального спортивного комплекса ЦСКА. Часть 2-я

22.20 Бильярдное шоу "World Pool Trickshot Masters". Часть 2-я

23.15 Новости

23.30 "Power Week - неделя НХЛ"

Суббота, 27

НАШЕ КИНО

9.05 Наталья Андрейченко и Тимофей Спивак в музыкальной комедии Александра Белинского "Марица". 1985 г.

10.10 Черно-белое золото. Галина Польских в мелодраме Юлии Карасика "Дикая собака Динго". 1962 г.

11.45 Лекарство против стресса. Альтис Арлаускас, Светлана Алмазова, Михаил Пугачкин и Михаил Кошкин в экзотической комедии Леонида Гайдая "Спортлото-82". 1982 г.

13.15 Кино. Между прошлым и будущим.

13.30 Серил "Агент национальной безопасности". 9-я серия. "Наследник". Режиссер Дмитрий Светозаров. В ролях: Михаил Пореченков, Андрей Толубеев, Вадим Яковлев, Андрей Краско. 1998 г.

14.25 Джамал Аджигирей в боевике Глеба Музрукова "Монах". 1999 г.

16.00 Пушкинский дом. Валентина Титова, Олег Видов и Георгий Мартынюк в киноповести Владимира Васова "Метель". 1964 г.

17.15 Мультфильм "Пока я не вернусь". 1987 г.

17.25 Дело №... Кирилл Лавров, Леонид Филатов и Елена Проклова в психологическом детективе Степана Пучиняна "Из жизни начальника уголовного розыска". 1983 г.

18.55 Лекарство против стресса. Анна Самохина, Олег Янковский, Владимир Меньшов и Сергей Никоненко в авантюрной комедии Виталия Москаленко "Китайский сервис". 1999 г.

20.30 Вера Алентова, Ирина Муравьева, Раиса Рязанова и Алексей Баталов в мелодраме Владимира Меньшова "Москва слезам не верит". 2 серии. 1979 г.

22.50 Завтра в программе.

22.55 Алексей Серебряков в мистическом триллере Сергея Винокурова "Упырь". 1997 г.

МИР КИНО

9.35 Линда Блэйр, Эллен Берстин, Макс фон Сюдов и Джейсон Миллер в фильме ужасов Уильяма Фридкина "Изгоняющий дьявола" (США). Д-17.

11.35 Дафини Зунига, Барри Боствик и Адам Болдуин в приключенческом фильме Луиса Льюиса "Восьмисот лет до Амазонки" (США). С.

13.00 Сильвестр Сталлоне и Керт Рассел в боевике Андрея Кончаловского "Танго и Кэш" (США). Д-17.

14.45 Эдвард Ферлонг и Шеннон Твид в комедии Адама Рифкина "Детройт - город рока" (США). Д-17.

16.15 Научно-фантастическая сага Стэнли Кубрика "2001 год: космическая одиссея" (США - Великобритания). Д-13.

18.35 Рой Шайдер, Джон Литгоу, Хелен Миррен, а также Савелий Крамаров в научно-фантастическом фильме Питера Хаймса "2010: год вступления в контакт" (США). Д-13.

20.30 Сделано в Голливуде. 1979 г.

20.55 Синбад, Джеймс Коберн, а также Берт Рейнольдс в комедийном вестерне Париса Беркеля "Чероки Кид" (США). С.

22.25 Пол Ньюмен, Жаклин Биссет, Уильям Холден и Эдвард Альберт в фильме катастроф Джеймса Голдстоуна "Когда время истекло" (США). Д-13.

0.10 - 2.00 Проект "Догма" на канале "Мир кино". Бодил Йоргенсен, Йенс Альбинус и Анн-Луиз Хассинг в фильме Ларса фон Триера "Идиоты" (Дания). Д-17.

СПОРТ

4.00 Баскетбол. Чемпионат НБА. Плей-офф. Прямая трансляция из США

По окончании трансляции в программе перерыв до 9.00

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Баскетбол. Чемпионат НБА. Плей-офф. Передача из США

12.10 "Пресс-центр"

12.25 Аэробика

13.05 Фигурное катание. Чемпионат мира среди профессионалов

14.55 "Кто они, чемпионы?"

15.15 "Пресс-центр"

15.30 Спортивные танцы. Чемпионат России среди профессионалов. Передача из Универсального спортивного комплекса ЦСКА. Часть 3-я

17.00 "Мир скорости". Тележурнал

17.30 "Шит и мяч". Передача о баскетболе

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "Шахматное обозрение"

18.45 "Хроника автомобильных аварий"

20.00 "Пресс-центр"

20.15 Программа передач на завтра

20.20 Баскетбольное обозрение НБА

21.00 "Еще неделя позади..."

21.30 Международный турнир по "Дайво Джукс Каратэ До". Передача из спорткомплекса "Измайлово"

23.00 Новости

23.15 "Тайский бокс"

Нядзеля, 28

НАШЕ КИНО

9.05 Пушкинский дом. Валентина Титова, Олег Видов и Георгий Мартынюк в киноповести Владимира Васова "Метель". 1964 г.

10.20 Мультфильм "Пока я не вернусь". 1987 г.

10.30 Дело №... Кирилл Лавров, Леонид Филатов и Елена Проклова в психологическом детективе Степана Пучиняна "Из жизни начальника уголовного розыска". 1983 г.

12.00 Вера Алентова, Ирина Муравьева, Раиса Рязанова и Алексей Баталов в мелодраме Владимира Меньшова "Москва слезам не верит". 2 серии. 1979 г.

14.20 Лекарство против стресса. Анна Самохина, Олег Янковский, Владимир Меньшов и Сергей Никоненко в авантюрной комедии Виталия Москаленко "Китайский сервис". 1999 г.

16.00 Любовь по-русски. Елена Драпеко, Лев Прыгунов и Тамара Семина в мелодраме Владимира Шамшурина "Безотцовщина". 1976 г.

17.30 Мультфильм "Обратная сторона Луны". 1984 г.

17.40 Олег Табаков, Андрей Миронов и Спартак Мишулин в приключенческом фильме "Достояние республики". 2 серии. 1971 г.

19.50 Марафон премьер на канале "Наше кино". Николай Соловов, Ольга Сидорова, Георгий Кутенко и Александр Буйнов в криминальной мелодраме Дмитрия

18 траўня 2000 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

✓ Тэлевізар «Верас». Танна. Тэл. 31-01-48.

✓ Каларовы тэлевізар «ШТ-411», крэсла-ложак б/у. Тэл. 5-17-72 (пасля 18.00).

✓ Халадзільнік «Днепр», тэлевізар «Радуга», пральную машыну «Волна», двохфаэравае электрычнае і газавую плітку б/у, запчасткі да ГАЗ-24. Тэл. 5-56-91.

✓ Халадзільнік «Ока-6», кухню імартную - усё б/у; батарэю новую (10 рэбраў). Тэл. 31-24-73.

Мапед «Рыга-7» з запасным рухавіком. Тэл. 44-38-29.

✓ Мікрааўтобус «Баркас» (газ, бензін), запчасткі, «Баркас» на запчасткі, «Масквіч-2140» на запчасткі. Тэл. у Лідзе 2-78-82.

✓ Дачу ў раёне вёскі Навумавічы, а таксама канапу-ложак і два крэслы-ложкі. Тэл. 76-19-29.

Халадзільнік «Снайге-15Б», б/у, а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

✓ Вясельны строй. Танна. Тэл. 76-46-53.

✓ Двухярусны падлеткавы ложак; складны ровар, б/у; карнізы. Тэл. 5-65-35.

✓ Дзіцячы пакой «Петушок» у добрым стане. Танна. Тэл. 74-97-94.

✓ Пральную машыну «Волжанка-3К», б/у. Танна. Тэл. 74-39-09.

✓ Відэамагнітафон б/у, у выдатным стане (вытворчасць Германія). Кошт - 70 у.а. Тэл. у Мастоха 3-21-23.

✓ Кнігі па эксплуатацыі і рамонту бытавой радыё-электраапаратуры; а таксама С.Жапырко «Убийственное лето», «Фантомас» 1-6 тамы, Р.Хайнлайн «Звёздныя рейнджеры», «Космический патруль», А.Някрасаў «Приключение капитана Врунгеля», «Ужасы»; «Как стать бизнесменом», «Что и как делать, чтобы стать предпринимателем», «Живите без проблем: секрет лёгкой жизни», «Лекарственные средства». Калі вышлеце конверт са зваротным адрасам, то атрымаеце спіс кніг і кошты на іх. Лісты буду чакаць на адрас: 231600, Гарадзенская вобласць, г.Масты, вул. Пралетарская, 35/2.

✓ Кнігі: энцыклапедыя «Беларуская ССР» у 5-ці тамах,

1982 г.; «Энцыклапедыя прыроды Беларусі» ў 5-ці тамах, 1986 г.; энцыклапедыя «Этнаграфія Беларусі», 1982 г.; энцыклапедыя «Мир растений» у 7-мі тамах, 1977 г.; А.Брэм «Мир животных» у 3-х тамах, 1992 г.; «Живописная Россия», рэпринтнае выданне, Менск, 1994 г.; «Советский энциклопедический словарь», Масква, 1984 г.; А.Мальдзіс «Жыццё і ўзнісенне Ул.Караткевіча», Менск, 1990 г.; А.Мальдзіс «Беларусь у лютэрку мемуарнай літаратуры 18 ст.», Менск, 1982 г.; В.Грыцкевіч «От Немана к берегам Тихого океана», Менск, 1982 г.; В.Грыцкевіч «С факелом Гипократа», Менск, 1987 г.; М.Ткачоў «Замкі Беларусі», Менск, 1987 г.; помнікі мемуарнай літаратуры Беларусі 17 ст.; Ф.Еўлашэўскі «Успаміны»; Ян Цадруўскі «Успаміны», Менск, 1987 г.; Ян Чачот «Наваградскі замак», Менск, 1989 г.; Э.Ляўкоў «Маўклівыя сведкі мінуўшчыны», Менск, 1992 г.; К.Тарасаў «Памяць пра легенды», Менск, 1990 г.; «Наша ніва», рэпринтнае выданне, выпуск 1, 1906-1908 гг., Менск, 1992 г.; А.Федарчук «Садово-парковое искусство Белоруссии», Менск, 1989 г.; «Помнікі гісторыі і культуры Беларусі», Гомельская вобласць, Гарадзенская вобласць, Менск, 1993 г.; Ул.Караткевіч. Збор твораў у 10-ці тамах. Менск, 1992 г. Лісты дасылаліце на адрас: 246024, г.Гомель, вуліца Свярдлова, 56 (А.Копач) ці тэлефануйце ў Гомель на нумар: 3-16-39.

✓ Трансфарматар, фотасветлафільтры, кружалкі, лютру, кніжныя шафы, падпісныя выданні, карнізы. Усё б/у. Тэл. 33-59-87.

✓ Раздзяляльнік паралельных тэлефонаў з пераадрасоўкай гудкоў, без праслухоўвання на 2,3,8 абанентаў. Тэл. у Менску (017) 253-14-47.

✓ Новую дубовую бочку з вечкам для засолу мяса ці агародніны, ёмістасць - 50 літраў. Звяртацца на адрас: г.Гродна, вул.Урублеўскага, д.94, кв.18.

✓ Сіямскіх кацянятаў без радаводу. Тэл. 44-70-03.

КУПЛЮ

✓ Документы на Форд-Эскорт (1984-1986 г.вып., серабрысты, універсальны). Тэл. 72-77-46.

✓ Легкавы аўтамабіль (да 10 гадоў), пажадана дызель, а таксама БУС (мікрааўтобус), кошт - да 2000 у.а.; радыятар да BMW-525. Тэл. 31-30-62 (з 09.00 да 11.00).

✓ Дом ці надзел у Гродне да 5 000 у.а., прапаноўваць варыянты; дакументы на іншамарку. Тэл. 5-17-72 (пасля 18.00).

✓ Два металічныя абручы для заняткаў гімнастыкай, не абавязкова новыя. Танна. Тэл. 72-37-14 (працоўны, з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных, запраسیць

Святлану).

✓ Факсімільнае выданне Статуту ВКЛ 1588 году, граматыку Б.Тарашкевіча, кнігу «Летапісы і хронікі» з серыі «Беларускі кнігазбор». Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

✓ Куплю наступныя выданні: 1) «Беларуская энцыклапедыя» т.1; 2) «Ілюстраваная храналогія гісторыі Беларусі» т.1; 3) «Энцыклапедыя гісторыі Беларусі», т.4; 4) Энцыклапедычны даведнік «Беларусь». На абмен прапаную: 1) Міхась Ткачоў «Замкі і людзі»; 2) Кастусь Тарасаў «Памяць пра легенды»; 3) Генадзь Сагановіч «Невядомая вайна»; 4) кніжкі з серыі

Рэдакцыя газеты ПАГОНЯ абвясчае конкурс на замяшчэнне пасады кіраўніка аддзела рэкламы і маркетынгу.

Абавязковыя ўмовы:

амбітнасць,

камунікабельнасць,

досвед працы.

Даведкі па тэлефонах: 72-29-96, 72-37-14.

«Нашы славутыя землі». Тэл. 47-24-00.

✓ Кнігі па ўтрыманню ў хатніх умовах птушак, акварыумных рыбак, а таксама кнігі па рыбнай лоўлі. Тэл. 76-47-19.

Антыкварыят, старыя манеты, знагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

✓ Кнігі на беларускай мове: мастацкую літаратуру (Л.Геніюш, Ул.Караткевіч, М.Гарэцкі, М.Багдановіч, А.Гарун, Цётка ды іншыя) і гістарычную літаратуру (М.Ермаловіч, М.Ткачоў, Ул.Ігнацёўскі, В.Ластоўскі, Мітрафан Доўнар-Запольскі). Тэл. (017) 258-43-54.

МЯНЯЮ

✓ Дзвюхпакаёвую кватэру ў Наваградку (чацвёрты паверх, ёсць тэлефон) на дзвюхпакаёвую ці аднапакаёвую кватэру ў Гродне. Тэл. 74-05-63.

ПАСЛУГІ

✓ Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў расшэнні задачай, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

✓ Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струнным альбо матрычным прынтары. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

✓ Рэпетытарства, кантрольныя і курсавыя работы па беларускай мове і літаратуры. Тэл. 6-67-55.

Рамонт каларовых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлеэксту. Ліц. N1243, выдадзена МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

✓ Кантрольныя і курсавыя работы, энергазбеспячэнне, энергазберажэнне. Тэл. 5-92-07 (пасля 18.30, запрасіць Васіля).

✓ Усё па гісторыі. Тэл. 47-35-26.

✓ Балгарская, беларуская мовы: пераклады, індывідуальнае навучанне. Тэл. 2-85-77.

✓ Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па метадцы Р.Фолы. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

✓ Відэаздымка. Якасна выканаем работы па стварэнню відэафільма пра Ваш лёс, юбілей, прэзентацыі. Ліц. N613, выдадзена МК да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Тэл. у Ваўкавыску 2-34-86.

✓ Камп'ютарны набор, сканіраванне, раздрукоўка на лазерным прынтары. Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

Доктар С.Каляда: інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя метадыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 2004 г., МЗ РБ.

РОЗНАЕ

✓ Калі жадаеце пахудаць, як і я (толькі з дапамогай таблетаў - уяўляеце!?) на працягу месяца, прычым не адмаўляючыся ад любімых страваў і без абрыдлых дыетаў - звяртайцеся. Ёсць мажлівасць па невысокім кошце дастаць таблеткі «Паглынальнік тлушчу» («Поглотитель жира»). Зацікавіліся - тэлефануйце на нумар 72-37-14 (працоўны, з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных, паклічце да тэлефона Святлану).

✓ Патрабуюцца рабочыя для будаўніцтва ў мікрааёне Ласосна (1 км ад прыпынку Фолыш) агароджы з сеткі «рабіца». Слупы (трубы) усталяваныя ўнізе, неабходна зрабіць бардзюр. Аплата па дамоўленасці. Тэл. 75-00-30 (з 9.00 да 17.00).

✓ Шукаю працу перакладчыка (польскую і балгарскую мовы ведаю дасканала) альбо іншую сур'ёзную працу. Тэл. 2-85-77.

✓ Шукаю сяброўку дзяцінства - Ірыну Гурын (дзявочае прозвішча - Мілеронак), якая жыве ў Гродне. Тэл. у Барысаве 6-71-71 (запрасіць Алену Абырскую).

Шукаю працу па абіццям мяккай мэблі. Забяру непатрэбную старую мэблю. Тэл. 44-39-15.

✓ Шукаю працу па падшыўцы і падклеиванню падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

✓ Здыму аднапакаёвую кватэру альбо адзін пакой. Тэл. 31-94-57 (запрасіць Тамару).

✓ Шукаю працу на нарэзцы

практэтару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

✓ Шукаю працу на даму. Сартаванне, упакоўка. Просьба інтым не прапаноўваць. Тэл. 76-39-71.

✓ Прапануем часовую працу для студэнтаў, якія валодаюць замежнай мовай, пажадана - веданне камп'ютара. Заробак - ад 20 да 100 у.а. Тэлефануйце на нумар: 73-00-00 (аб.95200) ці дасылаліце лісты на адрас: 230005, г.Гродна-5, а/с 63, прафсаюз прадпрыемстваў.

✓ Выстава аўдыё-відэа-кнігапрадукцыі працуе па новым адрасе: г.Гродна, вул. К.Маркса, 11, 2-і паверх. Чакаем вас кожны панядзелак і сераду з 17 да 20 гадзін.

✓ Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія даслаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абанёнцкай скрыні альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...». Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвешчаныя на нашым сайце належаць менавіта вам, паважаныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

✓ Замужняя жанчына, 29/165/50, пазнаёміцца з прыстойным мужчынам для прыемных сустрэчаў. Дасылаліце лісты на адрас: 230004, г.Гродна-4, да запатрабавання, п/п КН 0091917.

✓ Жадаю пазнаёміцца з прывабнай жанчынай маіх гадоў. Пра сябе: 48/170, маю дзве вышэйшыя адукацыі, кватэру. Пісаць: 222160, г.Жодзіна, а/с 39.

✓ Мужчына, якому за 40, шукае адзіную і непаўторную жанчыну. Пра сябе: я ў самым росквіце інтэлектуальных ды іншых сілаў, не маю патрэбы ў таблетках «Віягра». Буду чакаць лісты на адрас: 230010, г.Гродна-10, а/с 19.

✓ Шукаю гаспадарлівага мужчыну да 52 гадоў для сумеснага жыцця. Пісаць: 230017, г.Гродна, да запатрабавання, Ямусік.

✓ Вясёлая і добрая дзяўчынка-шатэнка з карымі вачыма шукае сябра. Пра сябе: 15/165/48. Адкажу ўсім. Пажадана фота. Буду чакаць лісты на адрас: 231766, Гарадзенская вобласць, Гарадзенскі раён, п/а Абухава, в.Курнікі, п/с 7.

✓ Для стварэння сям'і жадаю знайсці прыстойную жанчыну, якая мае жыллошчу. Пра сябе: узрост - 33 гады, рост - 165 см; жанаты не быў, па нацыянальнасці - беларус, па гараскопу - Скарпіён. Чакаю лісты на адрас: 230025, г.Гродна, Галоўпаштamt, да запатрабавання, п/п IV-ДР N706368.

ВІНШАВАННІ

✓ Віншуем з Днём нараджэння самую добрую на ўсёй Зямлі бабулю **Аляксандру Паўлаўну Сайко!** Жадаем, мілая бабуля, жыць доўга-доўга без турботаў, хай сэрца тваё не крапае самота!

Няхай толькі радуець ўнукі і дзеці, бо лепшай бабулі не знойдзеш на свеце!

Твае самыя родныя

✓ Мілы **Юрачка!** Ад усяго сэрца вінушу цябе з Днём нараджэння! Жадаю табе ніколі не хварэць, не маркоціцца і ажыццявіць усе свае мроі і памкненні! Шчасця, удачы табе, дарагі мой чалавек!

Твая каханая

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Вystава «Гродна, адкрыты археолагамі». Новы замак. У Авалянай і Сенацарскай залах да 21 траўня - III Міжнародная мінералагічная выстава-кірмаш «Свет самацвятаў», у якой прымаюць удзел майстры з гарадоў Беларусі, Расеі, Украіны, Рэспублікі Заір. Час працы выставы-кірмаша - з 11.00 да 20.00. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). «Гарадзенскі сейм» - зборная выстава дзесяці мастакоў. Жывапіс і скульпурыяныя пано. Выставачная зала Саюза мастакоў. Вystава «Міні прынт». Графіка, афорты. Арганізатар выставы - Юрый Якавенка.

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Вystава вышыванак Марыі Закрэўскай.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Вystава антыкварыятаў, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Дзейнічае выстава, прысвечаная Францішку Багушэвічу. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Тэатр лялек. 20 траўня - «Тры парсючкі». Пачатак спектакля ў 12.00. 21, 23, 24 траўня - «Неверагодны ілюзіён». Пачатак спектакля 21 траўня ў 12.00, 23 і 24 траўня ў 10.30.

Парк культуры і адпачынку. 21 траўня з 12.00 да 18.00 - канцэртная праграма, якую правядзе Гарадскі дом культуры. 23 траўня - акцыя для моладзі і падлеткаў «Хай заўсёды буду я і са мной мая сям'я». Пачатак у 14.00.

Дом афіцэраў. 21, 22 траўня - магічнае гала-прадстаўленне з удзелам магаў і чараўнікоў Расеі. Кошт квіткі ад 4500 да 6000 рублёў. Пачатак канцэрта 21 траўня ў 19.00, 22 траўня - у 20.00. 23 траўня ў 18.00 - канцэртная праграма Я.Паплаўскай і А.Ціхановіча.

Стадён «Обувшник» (СП N12). 21 траўня абдуждзена гарадская выстава службовых сабак. Пачатак у 11.00.

Маладзевыя дыскаці Кінатэатр імя Пушкіна - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю).

Кінатэатр «Усход» - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю). Штодня працуе пракат відэакасетаў, бильярд, камп'ютарныя гульні.

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00 (акрамя панядзелка і аўторка). Працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальныя і стрыпціз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». У рэстаране «777» - танцавальнае шоу, дзейнічае казіно, бар. Рэстаран адчынены з 20.00 да 06.00.

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

17 Імя і прозвішча _____

Адрас (тэлефон) _____

Рубрыка _____
Тэкст _____

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

18 траўня 2000 г.

ПЯРЭСТЫ КУТ

«Нёман» на ўздыме

Футбалісты гарадзенскага «Нёмана» нечакана ўдала стартавалі ў сёлетнім чэмпіянаце краіны. Пасля шостага тура (пятай часткі турнірнага шляху) каманда знаходзіцца на чацвёртым месцы.

Прыемна здзіўляе сваіх заўзятараў і «Ліда». А вось слонімы «Камунальнік» пакуль на дне турнірнай табліцы.

Заўзятары гарадзенскага футбалу даўно ўжо адвыклі ад поспехаў «Нёмана». Пасля перамогі ў Кубку краіны ў 1993 годзе каманда так і ня здолела дасягнуць значных поспехаў. Затое сёлета ахвярамі «нёманцаў» сталі моцны салігорскі «Шахцёр», леташні чэмпіён барысаўскі БАТЭ. Абодва супернікі

атрымалі ў сваю браму па тры «сухіх» мячы.

У апошнім туры першынства, 7 траўня, гарадзенцы ў гасцях перамаглі традыцыйна нязручнага для сябе суперніка - віцебскі «Лакматыў-96». На два галы каманды «бамжа» (віцебляне сёлета вымушаны гуляць за межамі роднага гораду, дзе для іх не знайшлося месца), хлопцы Сяргея Саладоўнікава адказалі трыма мячамі.

Поспеху дамагліся і лідчукі. На сваім стадыёне зь

лікам 2:1 яны перамаглі той жа БАТЭ. Пасля шасці гульняў «Ліда» мае толькі адну паразу і знаходзіцца ў сярэдзіне табліцы.

Горш ідуць справы ў «Камунальніка». Вось і ў апошнім туры слонімы на сваім полі саступілі 1:3 другому дэбютанту вышэйшай лігі - рэчышчаму «Ведрычу». На рахунку каманды няма пакуль перамогаў, і яна разам з віцеблянамі замыкае турнірную табліцу.

Ну а наўсёе турнірнай табліцы знаходзіцца мазырская «Славія», «Гомель» і менскае «Дынама». Крыху адстаюць ад іх «Нёман», бабруйская «Белшына» і «Шахцёр».

Вітаўт Руднік

Прыгонныя півавары былі схільныя да крадзяжу

Піва - адно з самых старых вынаходніцтваў чалавецтва, равеснік цывілізацыі.

Ужо шэсць тысяч гадоў таму яго варылі шумеры, першыя цывілізаваны народ у гісторыі. Археологі знайшлі іх гліняныя таблічкі з дэталёвым апісаннем тэхналагічнага працэсу піваварства. Іншыя старажытныя цывілізацыі таксама ведалі піва. Егіпцяне звычайна варылі піва з ацеслівага ячнага хлеба, і гэты напой з'яўляўся ў старажытна-егіпецкай «Кнізе мёртвых». Ут-Напішці, вавілонскі папярэднік Ноя, грузіў піва на каўчэг у час усяленскага папопу. Святым напоем піва было ў вікінгаў...

Сакральная роля піва, яго сувязь з «тым светам» прасочваецца ў большасці культур і цывілізацыяў. Нездарма ж і ў беларусаў лічылася напаўжартам, што душы памерлых накіроўваюцца «да Абрама на піва», у чым бачнае і спадзяванне трапіць «на ўлонне Аўраама», і намёк на звычайную нацыянальнасць шынкароў.

Хутчэй за ўсё, піва было вынайздзена выпадкова, калі пакінутае ў гліняным гаршчку зерне намокла і, дзякуючы ферментацыі, атрымаўся слабы спіртны напой. Зерне, якое выкарыстоўвалася для атрымання піва, у розныя часы і ў розных народаў было рознае - рыс, проса, сорга, кукуруза, пшаніца, авёс, грэчка, але найчасцей гэта быў ячмень, культура досыць непатрабавальная і распаўсюджаная ў розных кліматычных зонах. Асабліва папулярным ячмень быў на поўначы Еўропы, таму піва (ды яшчэ мёд) тут цалкам дамінавала. Затое на поўдні кантынента, дзе панавала віно, півам шыра пагарджалі.

Ва ўсіх кутках былога СССР спажыву звычайна прапаноўвалася піва пад універсальнай маркай «Жыгудэскае», што, зрэшты, не гарантавала адзінства тэхналогіі нават на адным і тым жа бровары. Ніякія рэгіянальныя асаблівасці, сталыя традыцыі, мякка кажучы, не віталіся - магчыма, толькі балтыйскім краінам удалася захоўваць пэўную «піўную аўтаномію» і варыць паціху вядомыя здаўна гатункі. Нічым асаблівым не

магла пахваліцца і падсавецкая Беларусь, таму сёння піваварства ў нашай краіне пачынаецца нібыта «з чыстага ліста». Але калі ўгледзецца ў нашу гісторыю больш пільна, высветліцца, што стагоддзямі тэхналогія піваварства і культура спажывання піва ў Беларусі развіваліся ў агульнаеўрапейскім рэчышчы, у пэўнай сувязі не толькі з бляклымі традыцыямі ўсходняга суседа, колькі блізкіх і далёкіх еўрапейскіх краінаў.

Легенды, міфы, жарты тысячагоддзямі спадарожнічалі піву, таму яго можна з поўным правам лічыць адной з «вечных тэмаў», сапраўдным пластом культуры, які ў нас паспеў зарасці дзірваном... Для беларускай нацыянальнай ідэі піва - адна з магчымасцяў прарыву ў масавую свядомасць ці падсвядомасць. На жаль, ніхто ніколі не вывучаў на добры лад гісторыю славытых беларускіх бровараў, хіба толькі з пункту гледжання класавай барацьбы наёмных рабочых з уладальнікамі. Але якое піва яны варылі, якія тэхналогіі ўжывалі, якія людзі стаялі ля вытокаў айчынай піваварнай прамысловасці? Толькі ў апошнія гады вярнуліся з нябыту імёны лідскіх сем'яў Пупко ды Папірмайстараў, менчука графа Карэля Чапскага, аўстрыйцаў Лекертаў, якія стварылі своеасаблівую піўную імперыю ў перадрэвалюцыйнай Беларусі.

Піва было незыменным у гастронаміі ўсёй былой Рэчы Паспалітай. Гарачае піва з мёдам ці макавым малаком, каўбасы, звараныя ў піве, іншыя стравы з піва былі аздобай стала. На працягу стагоддзяў шляхецкае снеданне немагчыма было ўявіць без адмысловага піўнога супу, які закалочваўся, як правіла, з сырымі яечнымі жаўткамі, а таксама смятанай, тварогам ды рознымі спецыямі. Такі суп, які называўся «граматкай», «бярмушкай» ці «фарамушкай», альбо нават проста піва, падагрэтае з кавалкамі чэрствага хлеба ці тварогам, было прынята есці з грэнкамі. Піўныя супы

замынялі за старадаўнім сталом Рэчы Паспалітай каву ды гарбату, якія пачалі іх выцясняць толькі з XVII стагоддзя, але яшчэ і ў XIX стагоддзі «граматка» карысталася папулярнасцю.

Піва, якое варылі ў панскіх фальварках, звычайна не вылучалася высокай якасцю. Трынога, кацялок (ці гаршчок з вузкім горлам і дугападобнымі ручкамі), дзяжа ці кадка - вось і ўсё начинне, якога патрабавала хатняе піваварства. Прыгонныя півавары не вызначаліся высокім майстэрствам і да таго ж былі схільныя да крадзяжу... Увогуле ў гарадах піва варылі лепш, асабліва там, дзе піваварныя традыцыі былі даўнімі і падтрымліваліся адмысловымі цэхамі. Цэхі півавараў і саладоўнікаў існавалі ва ўсіх вялікіх беларускіх гарадах. Прывіліі на ўтрыманне бровараў і корчмаў былі прадметам сталага клопату магдэбургскіх гарадоў, бо давалі немалую долю даходаў гарадскіх бюджэтаў. Але і сёння кожны еўрапейскі горад ганарыцца сярэднявечнымі прывілеямі на піваварства, нададзенымі магутнымі каліс сінёрамі, атрыбутыкай былых піваварскіх цехаў, рознымі сведчанымі мясцовай піўной даўніны. Калі добра пашукать, дык было б чым ганарыцца і беларускім гарадам.

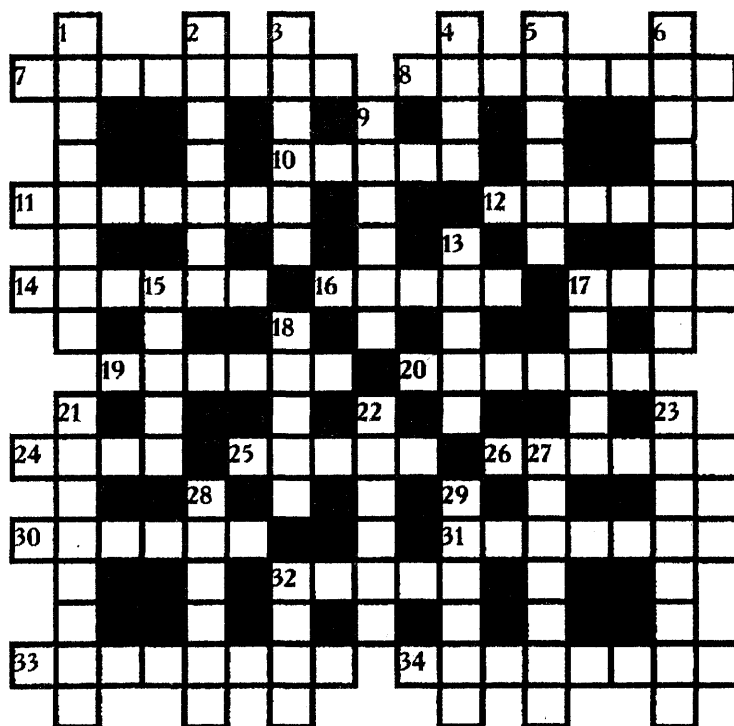
У даўніну ў Беларусі піва пілі вельмі шмат (нават прыгонны селянін выпіваў да 100 літраў піва ў год). Вадой грэбавалі, што на тагачасны ўзровень санітарыі было абгрунтаваным. Любілі піва і гараджане, якім добра пілося ў лазнях. Галоўным напоем піва было ў даўніх шынках ды корчмах. Іх будынкі вылучаліся сярод іншых дамоў вёскі ці мястэчка. Існавала сістэма ўмоўных знакаў, што дазваляла далёк даведацца, якімі напоймі гандлююць: «вянец на віно, вежа на піва, крыж на мёд». Піўная «вежа» ўяўляла сабою пэўным чынам скручаны пук саломы. «Ад веж да веж», ад карчмы да карчмы ехалі фурманы. Менавіта яны лічыліся найлепшымі знаўцамі піва.

Алесь Белы

Па гарызанталі: 7.Грыб з жоўта-бураватай плямістай шапкай. 8.Адсутнасць дысцыпліны. 10.Група крышталяў, якія зрасліся ў аснове. 11.Скамянелая смала хваёвых дрэваў. 12.Халодны соус да стравы. 14.Іх сталіца - Будапешт. 16.Пэндзаль жывапісца. 17.Бог вінаградства ў старажытных грэках. 19.Гнеў, страх, радасць (агульная назва). 20.Рака на Гарадзеншчыне. 24.Канат з валокнаў ці дроту. 25.Пачатковая частка твору. 26.Прадмет рабочага адзення. 30.Турэцкі крывы кінжал. 31.Краіна з самым дасціпным радыё. 32.Хто аўтар «Дыскабола»? 33.Палоска тканіны, прышытая фальбонамі да спадніцы. 34.Мохавая балота.

Па вертыкалі: 1.Гатунак ільну. 2.Прылада для запуску рухавіка. 3.Сумчатая жывёліна. 4.Гаручая вадкасць з нафты. 5.Дошка, выпуклая з аднаго боку. 6.Прадмет мэблі французскага паходжання. 9. Мера ёмістасці сыпкіх целаў у некаторых краінах. 13.Шведскі навуковец, які працаваў у Расеі адначасова з Ламаносавым. 15.Сцірка. 17.«Дыханне кветак». 18.Апілкі (разм.). 21.Месца года. 22.Месца жыхарства

паўночных аленяў. 23.Раённы цэнтр на Віцебшчыне. 27.Галавешка. 28.Смутах,

туга. 29.Дзяржава ў Цэнтральнай Амерыцы. 32.Супрацьтанкавы сродак.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў N16:

Па гарызанталі: 7.Перамога. 8.Альбінос. 10.Ложак. 11.Казырок. 12.Снягір. 14.Кіраса. 16.Скань. 17.Буча. 19.Рыцына. 20.Уйгуры. 24.Сырт. 25.Згода. 26.Макаль. 30.Гарлач. 31.Пелядзь. 32.Падла. 33.Глупства. 34.Маларыга.

Па вертыкалі: 1.Вершалін. 2.Амбарас. 3.Іголкі. 4.Клык. 5.Абозны. 6.Котлішча. 9.Джонка. 13.Гнейс. 15.Арышт. 17.Бурак. 18.Кніга. 21.Сырадэля. 22.«Здрада». 23.Блазота. 27.Аблетак. 28.Баласа. 29.Шпагат. 32.Піва.

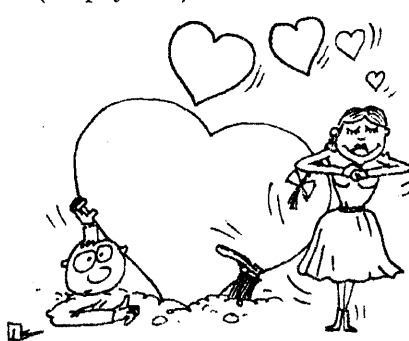
ТЭСТ ДЛЯ ЗАКАХАННЫХ

Каханне...

Цяжка, а мо і немагчыма нейкімі падлікамі правесці каханне. Але калі паставіцца да такога занятку з гумарам, то гэты тэст можна ператварыць у захапляльную забаву. Умовы гульні наступныя: закаханыя адказваюць на пытанні па чарзе. Калі адказваецца «так» - пераходзіць да наступнага пытання, калі «не» - прапускаецца чаргу. Калі не ў стане адказаць ні «так», ні «не», тады двойчы прапускаецца чаргу. Гульня заканчваецца ў той момант, калі адзін з гульцоў - Вы ці Ваш каханы - адказаў на апошняе пытанне тэсту (незалежна ад таго, на якім пытанні спыніўся ягоны партнёр).

1. Вы давяраеце яму (ёй) толькі маленькія непрыемнасці?
2. Закаханыя заўсёды крыху звар'яцелыя...
3. Калі ягоны (яе) падарунак Вам не падабаецца, ці скажаце пра гэта?
4. Сакрэт стабільнасці Вашай пары заключаецца ў тым, што Вы моцна кахаеце адзін аднаго?
5. Калі незнаёмы ў на-тоўпе кіне вокам у Ваш з ім (ёй) бок, ці зразумее ён, што вы закаханыя?
6. Ці з'яўляецеся Вы цэнтрам захапленняў адзін аднаго?
7. Каханнем, на Вашу думку, лепей займацца ў ложку?

8. Ці стала большасць ягоных (яе) знаёмых Вашымі сябрамі (сяброўкамі)?

9. Вы заўсёды здольная(-ы) даць ацэнку іроніі і гумару свайго партнёра (свайго каханага)?
10. Ці даводзілася Вам

хлусіць дэля таго, каб пазбегнуць непатрэбных канфліктаў?

11. Вы прыслухоўваецеся да таго, што раіць Вам ён (яна) пры набыцці Вамі адзення для сябе?

12. Ці здольная(-ы) Вы зразумець і апаніць маленькія ахвяры Вашага(-ай) партнёра (каханага)?

13. Вы лічыце, што паехаць некуды падчас канікул (вадпуску) асобна - гэта падкрэсліць сваю незалежнасць?

14. На Вашу думку, для шчасця дастаткова аднаго толькі кахання і больш нічога?

15. Для жанчыны хатні ачаг - трон, адкуль яна ўсім кіруе. Ці так гэта?

16. Галоўнае ў жыцці - узаемаразуменне. Вы згодны?

17. Ці знікае ў Вас цікавасць да партнёра (каханага) адразу пасля палавога акту?

(Працяг будзе)

Гараскоп

♈ Баран (21.03-20.04). Паклапаціцеся пра здароўе. Не спяшайцеся адразу прымаць усе камерцыйныя прапановы на гэтым тыдні.
♉ Бык (21.04-20.05). Як ніколі востра паўстане фінансавое пытанне. Не канфліктуйце з Шалямі і Вадалеймі.
♊ Блізняты (21.05-21.06). Ваш аўтарытэт на працы расце, але Вы залішне захапіліся справамі і злёгка запустілі дом.
♋ Рак (22.06-22.07). Паспрабуйце захоўваць вытрымку ў зносінах са знаёмымі. Варта надаць асаблівую ўвагу атамасферы, што пануе ў сям'і.

♌ Леў (23.07-23.08). Чакайце прыемных звестак ад сваякоў і сяброў. Не папсодзіць заняцца спортам, наведваць сауну.
♍ Панна (24.08-23.09). Як часта Вы прагульваецеся перад сном? Дарма, калі рэдка. Цёплыя вясновыя вечары - што можа быць лепей!
♎ Шалі (24.09-23.10). Надыйшоў час зрабіць перапынак у працы і адпачыць. Выхадныя дні правядзіце ў гасцях.
♏ Скарпіён (24.10-22.11). Напрыканцы тыдня Ваша фінансавая становішча можа заўважна палепшыцца, калі прыкладзеце пэўныя намаганні.
♐ Сталец (23.11-21.12).

Даволі спрыяльны для Вас тыдзень. Але не варта прымаць удзел у азартных гульнях - наўрад ці пананцуе.
♑ Казярог (22.12-20.01). Калі знікла жаданне займацца хатняй гаспадаркай, наведайце тэатр, завітайце да сяброў, але абавязкова з каханым чалавекам.
♒ Вадалей (21.01-19.02). Дазвольце сабе маленькае свята - запрасіце да сябе ў чацвер найлепшых сяброў, а ў пятніцу вазьміце пуцёўку ў дом адпачынку.
♓ Рыбы (20.02-20.03). Вам не папсодзіць загарадная прагулка. Задавольце добрая фінансавая падтрымка.

ПАГОНЯ
Заснавальнік:
культура-асветніцкі фонд
«Вацкішчына»

Адрас рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл. 72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскай абласной ўзбуйненай друкарні.
Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 1 690 Наклад 7 281
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 17.05.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае прадстаўленым рэдакцыяй дыяпазітывам.

Галоўны
рэдактар
Мікола
Маркевіч

Камп'ютарны набор:
Аксана Бурдзюк,
камп'ютарная вёрстка:
Аляксей Салей